

జీవితరేఖ

పాపకథ

“మమ”

“రాధా...రాధా...రాధా...”
 ఎంతో ఆనందంతో ఇంట్లో అడుగు పెట్టిన గోపాలం, లోపల గదిలో వంటచేసుకొంటున్న భార్యని సీలించాడు.
 “ఒస్తున్నానండీ.” అన్న రాధ సమాధానానికి తృప్తిపడిన అతను, “త్వరగా రావాలి.” అని తొందరచేశాడు.
 “ఏమంత తొందర ?” అనడిగింది రాధ, రాకుండానే.
 “రారాదూ, చెప్తాను.” అన్నాడతను.
 “ఇప్పుడున్నే ఇక్కడ కూర మాడి పోతుందండీ.”
 “మరేం పర్యావేషం లేదా?”
 భర్తమాటల్లో సుస్పృహమైన విసుగుని అతని ముఖంలో చూసినట్టు లేచివచ్చింది ఆమె.

సమస్త జనుల ఉత్సాహమునకు

ఆనందసుధ

15 దినములకు సరిపోవు
 8 డాసిసా 1 కి రు 8 ఐ

శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రి & సన్సు
 రాజమండ్రి

రాధ తెచ్చిన మంచినీటిని అందుకొంటూ అన్నాడు గోపాలం—
 “నీకోసుంబి బహుమానం తెచ్చాను.”
 “ఏమిటో అది ?” అంది ఆమె అతని మొహంలోకి కొంటేగా చూస్తూ.
 “చెప్పకోమాడ్డాం” అన్నాడతను, చెప్పలేనట్టు చూస్తూ.
 “చెప్పనా ?”
 “ఊ! కాని మూడు చాన్సులలోగా చెప్పకోవాలి సుమా!”
 “అలాగే కానీ మందా న్యూస్ పేపరు విప్పండి చెప్తాను.”
 న్యూస్ పేపరు చుట్టి ఉండి తన కివ్వబోయే ఆ బహుమానాన్ని చూపెకుతూ అన్న రాధ మాటలకి గోపాలం నవ్వుతూ అన్నాడు—
 “నొప్పు తెలివేత. న్యూస్ పేపరు విప్పితే నువ్వు చెప్పేదేమిటి ?”
 “లేకపోతే నాకేమైనా దివ్యదృష్టి ఉందనుకున్నారా విప్పకుండా చెప్పటానికి!” అందామె నవ్వుతూ.
 “ఊహించు మాడ్డాం, నీ బుర్రెంత గొప్పదో.”
 ఆ మాట విని రాధ ఆలోచనలో పడ్డది. ఎంత సేవాలోచించినా ఆమెకా బహుమానమేదో తట్టలే లేదు. చివరకి ఇంట్లో మిరపకాయలు లేవనీ, సాయంత్రం ఆఫీసునుంచి ఇంటికి వచ్చేటప్పుడు పట్టుకు రమ్మనీ పొద్దన అతనితో చెప్పిన సంగతి స్ఫురణకురాగా అడిగింది ఆమె—
 “మిరపకాయల పొట్టమా ?”
 “ఛీఛీ. అప్పుడే ఒక ‘చాన్సు’ లూజో’ చేసుకున్నావ్. ఊరికే నోటికి వచ్చింది వాగకపోతే కాస్త ఆలోచించి చెప్పరాదూ ?”
 గోపాలం మాటలు విని వాడిపోయిన ముఖంతో రాధ మళ్ళీ ఆ లోచనలలోకి అడుగు పెట్టింది. తనకి చదువుకోటాని కేగైనా ప్రప్రకం తెచ్చాడేమో ననుకుంది గాని మళ్ళీ తప్పకే తనతాడేమో నని భయంపేసి చెప్పలేదు. అయినా అదంత

బలంగా కనపడ్డారు ఆమెకి.
 రాధ ఏమీ మాట్లాడక పోవటం చూసి గోపాలం ఎగతాళిగా అన్నాడు.
 “ఏం? చెప్పలేవా ?”
 అది వినేసరికి రాధలో అభిమానం ముంచుకొచ్చింది, అందువల్ల “ఎందుకు చెప్పలేనా ?” అంది రోషంతో.
 “మరి త్వరగా చెప్పు” అన్నాడతను.
 రాధలో పట్టుదల పెరిగింది. ఏమైనా తనా బహుమానాన్ని కనిపెట్టి తీరాలన్న దృఢసంకల్పంతో మళ్ళీ ఆలోచనలలోకి ప్రవేశించింది. ఇంట్లో లేని వస్తువులన్నిటిని ఆపా కెట్టుతో పోల్చిచూసి పెదవి విరిచింది. కాలంగడుగున్న కొద్దీ తను చెప్పలేకపోతున్నానన్న భయమూ, అందువల్ల చిరాకూ అంకురిస్తున్నాయామెలో. అయినా ఎంతో ఓపికతో ఆలోచనలు సాగిస్తూనే ఉంది.
 ఫలితంగా చివరకి అకస్మాత్తుగా తట్టిం దామెకి. తాను కనుగొనగలిగానన్న సంతోషంతోనూ, అప్పుడే దాన్ని బయటపెట్టటం తన కేమాత్రం ఇష్టం లేకపోవటంతోనూ, భర్తని కాసేపు ఆడిద్దామన్న ఉద్దేశంతో అన్నదామె -
 “తెలిసింది లెండి.”
 గోపాలం ఒక్కసారి ఉలిక్కిపడాడు. రాధ కనుకోగలిగిందా! అన్న ఆశ్చర్యం అతనిలో మూర్తీభవించింది. ఆమె మొహం కళకళలాడుతూ నిజంగా కనుక్కున్నదానల్లేనే కనపట్టంతో మరింత కుంగిపోయి అయినా తప్పదన్నట్టుగా అన్నాడు -
 “తెలిస్తే ఏమిటో చెప్పు?” అని.
 “అదీ...అదీ...” అని ఆగిపోయింది రాధ.
 “ఆనందావేం, చెప్పు.” అన్నాడత నందుకొని.
 “చెప్పనా...నిజంగా చెప్పనా.....” అంటూ నవ్వింది దామె.
 “అసలు నీకు తెలుసునా, తెలియదో. అది చెప్ప ముందు” అనుమానంగా అన్నాడతను. ఒక చెంప తనని విడిపిస్తోందని తెలియకపోలేదతనికి. అందువల్ల కాస్త కోపం కూడా కలిగింది గోపాలానికి.
 “ఏం? ఎందుకు తెలియదు?” అంది రాధ కోపం నటిస్తూ.

కు వ్వు ★ బొ ల్లి

వగైరా మేహమచ్చలు, సెగ, సవాయి వ్యాధులకు, గ్యాగరంటి చికిత్స, క్యాటబ లాగు ఉచితం. జి.వి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిస్టరు) “భాస్కరాశ్రమము” గోపాల పురం, తూ. గోదావరి.

“తెలిస్తే చెప్పవేం, ఇందాకట్టింది?” అన్నా డతను చిరాకుతో.

“అయితే చెప్తున్నాను, వినండి.” అని “అదీ...అదీ...” అంటూ మళ్ళీ అగిపోయింది రాధ.

“అదుగో మళ్ళీ.”

“అబ్బ, చెప్పనివ్వండి మీరు.”

“త్యరగా చెప్పమరీ”

“అదీ...అదీ...పం...చ...దా...ర...”

అంది చివరికి నవ్వుతూ చెప్పగలిగానన్న సంతోషంతో.

అతను ఒక్కసారి నోరు తెరిచి “షీదా నీకు తెలిసింది.” అన్నాడు.

రాధ తప్ప చెప్పిందన్న సంతోషంతోనూ, ఇంతసేపట్నుంచీ తనని తిప్పలు పెట్టిందన్న కోపంతోనూ మాటలు పట్టిపట్టి పలుకుతూ “ఉత్త మట్టిబుర్ర.” అన్నాడు మళ్ళీ.

రాధ ఆనందానికి ఆనకట్ట అడ్డుపడింది. భర్త మాటలు విన్న ఆమె నిచ్చెరపోయి నుంచుంది. తను ఎంతో గొప్పగా కనిపెట్టగలిగా ననుకున్న దాన్ని తన భర్త ఇంత షేలిగా కొట్టివేశాడన్న సంగతి తెలుసుకున్న ఆమెలో ఉండే కట్టలు తెగి ప్రవహించింది. బుంగమూతితో అంది ఆమె -

“పోనీలండి నాది మట్టి బుర్రై శే అయింది. మీది గట్టిబుర్రగా. మీరే చెప్పకోండి.”

చినాలున లేచి వెళ్ళిపోవోతున్న రాధ చీకెరగు పట్టుకుని లాగుతూ అన్నాడు గోపాలం. అతనిలో సంతోషం మరింత ఉప్పొంగింది. ఆ బహుమానం పేరు చెప్పగానే ఆమె మొహం ఎంతో ఆనందంతో విప్పారుతుందనుకున్నాడు అతను. అందువల్ల ఆమెని మరింత విడిపించటానికి సిద్ధపడ్డాడు.

“ఇంకో ఛాన్సు ఉందిగా. అదికూ దాకానీ.”

“నాకేం అక్కడేదా ఛాన్సు. కావాలిస్తే మీరే చెప్పకోండి. లేకపోతే ఊరుకోండి.”

“అంత కోపమైతే ఎలా?” అన్నా డతను ఆమె చురుకే ఎత్తి పట్టుకుని ఓదారుస్తూ.

“అబ్బబ్బ, ఏం చంపుతారండీ. ఆవతల కూరమాడిపోతోంది. త్యరగా చెప్పండి ఆ బహుమాన మేదోనూ.” అందామె మొహం లోకి నవ్వు తెప్పించుకుంటూ.

“పోనీ దించిరా చెప్తాను.” అన్నా డతను.

“మీరు చెప్పే ప్రశ్నే వెళ్ళి నాపనేదో చూసుకుంటాను.”

“అలా వీల్లేదు. ముందది దించి వస్తే కాని చెప్పను.”

రాధ గత్యంతరం లేక లోపలికి వెళ్ళి కూరదించి మళ్ళీ వచ్చింది.

“ఇంక చెప్పనా?” అనడిగా డతను, ఆమె రావటం చూసి.

“ఊర.” అంది రాధ.

“అదీ... అదీ...”

“చెప్పండి.” అంది ఆమె దీర్ఘాలు తీస్తూ.

“చెప్పనా...నిజంగా చెప్పనా...” నవ్వుతూ అన్నా డతను

“అబ్బబ్బ, ఒద్దులండి. చెప్పవద్దు.” తనమాటలే తన కప్ప చెప్పతున్నా డన్న రోషంతో అంది రాధ.

“అయితే ఈసారి చెప్తాను విన. అదీ.. అదీ...ఎంచదార” అన్నాడు గోపాలం.

“ఏమీ కాదు.” అంది రాధ దృఢ స్వరంతో.

“పోనీలే ఆ మాత్రం బుర్రైనా ఉంది కదా. అయితే ఈసారి నిజం చెప్పనా?” అన్నా డతను.

“చెప్పండి.” రాధ ఆశగా అతనివంక చూస్తూ అంది.

“చీర.” నవ్వుతూ అన్నాడు అతను.

“చీరా!” అంది రాధ ఒక్కసారి ఉలిక్కిపడ్డట్టు.

“అవును. ఎందుకంత ఆశ్చర్యం?”

రాధ మొహం పాలిపోయింది. ఆమె మొహంలో నెత్తురు ముక్క లేదు. చీర పేరు చెప్పగానే ఆమె మొహం ఎంతో ఆనందంతో కళ్ళకళలాడుతుందనుకున్న గోపాలం ముడతలు పడ్డ ఆమె మొహం వంక ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ అన్నాడు—

“అజేమిటి మొహం ముడుచుకుంటా వెండుకు?”

అతనన్న జేమీ వినిపించుకోకుండా గంభీరంగా అడిగిం దామె—

“ఎంత?”

“ముప్పయి రూపాయలు.”

“మీ జీతమే?”

“డెబ్బయి అయిదు.”

“ఇవ్వాళ తారీకెంత?”

“ఒకటి.”

“ఇంటదై?”

మండిం దతనికి.

“కోర్టులో క్రాస్ ఎగ్జామిన్ చేసినట్టు ఏమిటి ప్రశ్నలు. నే నీ సమాధానాలు చెప్పను.” అన్నా డతను కోపంగా.

రాధ అందుకుని అంది—

“పోనీనే చెప్తాను వినండి. ఇంటదై ఇరవై. పాలూ, పెరుగు పదిపాను. చీర ముప్పయి. మీ జీతం డెబ్బయి అయిదు. మిగిలేదివది...”

గోపాలం—“అయితే...?” అన్నాడు విసుగ్గా.

అది ఆమెకెన్నడూ ఆశాభంగం కలిగించలేదు!

గర్భాశయ వ్యాధులచే బాధపడుచున్న త్రీతి తరుచు “అరుణ”పై ఆధారపడుచున్నారు. అది వారికెన్నడూ ఆశాభంగం కలిగించలేదు.... పలువైన మూలికలచే తయారుచేయబడిన “అరుణ” త్రీతి ఋతు సంబంధ మైన వ్యాధులను పోగొట్టి సత్సంతానమును కల్గించును.

అరుణ

ప్రసిద్ధ గర్భాశయ బలవర్ధక ఔషధము

ఆయుర్వేదాశ్రమం లిమిటెడ్, మద్రాసు-17

రాధ వినిపించుకోకుండా ఆమె భోరణిలో అంది—

“అప్పటికే అంటు నేనే తోముకుంటున్నాను. గుడ్డలు ఉతుక్కుంటున్నాను. నీళ్లు తోడుకుంటున్నాను. పనిచేసేదాని చాకిరి అంతా నేనే చేసుకుంటున్నాను. చాకలిదాన్ని కూడా...”

“అయితే ఏమంటావ్?” అన్నాడు గోపాలం కఠినంగా, మధ్యలో అందుకుని. “పదిరూపాయలు ముప్పయి రోజులు రావంటాను.”

“దానికి నేనేం చెయ్యను?”

“ఈచీర తిరిగి ఇచ్చేసి రండి.”

“ఏడిచి నట్టుంది. అసలే ముక్కు మొహం తెలియని వాడు మళ్ళీ ఇదిస్తే ఎందుకు తీసుకుంటాడు?”

“పోనీ ఇదిచ్చేసి ఇంతకంటే తక్కువలో— ఏపది పదిపానురూపాయలకో— వచ్చే దేదైనా తీసుకురండి.”

“ఇంతకంటే ఎక్కువ ఖరీదులో వచ్చే దేదైనా కొంటే ఇది తీసుకుంటాడుగానీ, ఇంతకంటే తక్కువ ఖరీదులో వచ్చేదికొంటే ఇదెందుకు తీసుకుంటాడు?”

“ఇలా తప్పకోకపోతే మళ్ళీ వెళ్లి వాపను చెయ్యటం నాకిష్టంలేదని చెప్పకూడదా?”

రాధ కోపంగా ఎత్తిపొడుస్తూ అంది. గోపాలం విసుక్కుంటూ—

“నా ఇష్టం. వాడి కొట్టుకి మళ్ళీ పోవెళ్ళను. కట్టుకుంటే కట్టుకో. లేకపోతే తగలపెట్టుకో. నీచీరల గొడవ వడిక్కొవాలి.” అన్నాడు.

“పోపం. అందుకే కాబోయి కొంపలా

మాడు చీరలు మూలుగుతున్నా ముప్పయి రూపాయలూ తగలేని మరోటి తెచ్చింది.”

“ఉన్నాయిలే మాడు చీరలు. ఒకటి వెలిసిపోయింది. ఒకటి చిరిగిపోయింది... చెప్పకోటాని ముక్కుడా సిగ్గు చేటు.” గోపాలం ఎగతాళిగా అన్నాడు.

రాధ బాధగా అంది—

“పోనీలేండి. లేనివాళ్ళకి ఏవైతేయేం?”

“వెధవ గుడ్డలు వేసుకు తిరిగిలే సంఘంలో మర్యాదగా ఉండొద్దా?”

“అందుకని ముప్పయిలూ, నలభయిలూ తగలేని గుడ్డలు కొని కూటికి లేకుండా బతుకుతామా?”

“రెండురోజులు పస్తు పడుకుంటే ఏం? ఇంతలోకే చస్తామా?”

“ఎంతకాలమని ఇలా పస్తులు పడుకుంటాం?”

“అప్పు దొరికేటంత కాలమూ.”

“కిందటివెలచివర ఆ శ్రీధరావు గారి దగ్గర తెచ్చిన బాకీ ఇంకా తీర్చనే లేదుగా. ఇదివరకల్లా ఏమీ తోచకపోతే వాళ్ళ లక్ష్యితో కాసేపు కబుర్లు చెప్పతూ గడిపేదాన్ని. ఇప్పుడే మొహం పెట్టుకు వెళ్ళను, వాళ్ళ ఇంటికి?”

“సరేగాని ఇహ ఇక్కడినుంచి దయ చెయ్యి. నేను రానుకోవాలి. ఆఫీసువద్దకు వచ్చేటంత ఉంది.”

గోపాలం విసుక్కు కనురుతూ అన్న ఈ మాటలకి రాధకి మండింది. కొంపకి రాగానే కాల్చేనా కడుక్కోకుండా ఆ

ఆఫీసు కాగితాలు ముందు వేసుకు చోకపోతే తనతో కాసేపు కబుర్లు చెప్పకూ

డమా, ఆఫీసులో పొద్దుట్టుంచీ సాయంత్రం దాకా రాస్తూనే ఉంటాడు గద. మళ్ళీ రాత్రినుంచి తెల్లవారేదాకా ఏమిటి రాత!

“రాత్రిం బగళ్ళూ రాసే ఈవెధవ ఉద్యోగం వదిలేసి ఇంతకంటే మంచి ఉద్యోగం వెతుక్కోకూడదూ” రాధ విసుక్కుంటూ అన్నది.

గోపాలానికి కొంచెం కోపం వచ్చింది. తన ఉద్యోగాన్ని రాధ అవహేళన చేస్తోందనిపించిందతనికి. బి. ఎ. పాసయిన తనకి ఈ ఉద్యోగం దొరకటమే ఓ బ్రహ్మ ప్రయత్నం అయిందని ఆవిడకి మాత్రం తెలిమా? అన్న ప్రశ్న రావటంతో ఆ

నిలో అంకురించిన కోపం ఆగ్నిలో పోసిన ఆజ్యం వంటిదైంది.

“మీనాన్న చెప్పన్నాడులే ఇంతకంటే మహామంచి ఉద్యోగం.” అన్నాడతను ఈసడింపుగా.

“ఏం? మానాన్నకేం?” అన్న దామె సవాలుచేస్తూ.

“అప్పే. మీనాన్నకేం?” ఎగతాళిగా అన్నాడతను.

“పోయిగా కాలమిద కాలు వేసుకు మని మహారాజులా గడుపుతున్నాడు జీవితం.” అన్నది తన తండ్రి కరణీకాన్ని ఒక్కసారి స్మరణకి తెచ్చుకుని, గర్వంగా.

“అవునువును.” అన్నాడతను మరింత ఎక్కిరిస్తూ.

“మరింకేం?”

గోపాలం ఎగతాళి చేస్తున్న కొద్దీ రాధ రెచ్చిపోతోంది. ఆమె తనని ఎవరెన్ని మాటలన్నా పడుతుంది గాని తన పుట్టింటి వారి ప్రసక్తి తెచ్చి వారిని అవమానించటానికి ప్రయత్నిస్తే భర్తయినా భరించలేదు. అటువంటప్పుడు తన తండ్రి కరణీకాన్ని తన భర్త ఇంతగా అవమానిస్తుంటే ఆమె విని ఊరుకోగలదా?

గోపాలం నుంచి ఏమీ సమాధానం రాకపోయేసరికి రాధే అంది మళ్ళీ—

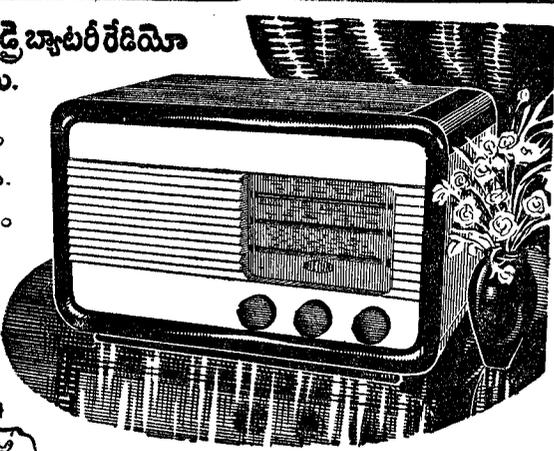
“మానాన్నకి ఆ ఊళ్లో ఎంత పేరుందో మీకేం తెలుసు. ఆయన పేరు చెబితే అంతా గనగడలాదాలిసినే. మీరు మానాన్న పేరు చెప్పకుని ఆయన అల్లుణ్ణి ఆ ఊళ్ళో ఏ గడప తొక్కినా మిమ్మల్నైంత ఆప్యాయంగా ఆదరిస్తారో తెలుసునా?”

ఇదేమీ వినిపించుకోనట్లు మొహం పెట్టి గోపాలం ఆఫీసు కాగితాల్లో మునిగిపోయి మానం వహించాడు. ఆతని మానం ఆమె

(37-వ పేజీ చూడండి)

స్వీట్స్ డ్రెస్సాటర్ రేడియో
4వాయిలు.

5. కి వాయిలు
రేడియో అ.
స్వీట్స్ డ్రెస్సా
వాయిలు
దొరుకును

పయిజు లిస్తుకు వాయింది.

ఆంధ్ర ఎలక్ట్రికల్ హౌస్, పార్కు రోడ్డు విజయవాడ.

జీవిత రేఖ

(22-వ పేజీ తరువాయి)

కోపాన్ని మరింత రెచ్చకొట్టింది. తన చెప్పేదంతా తన భర్త పేడచేసిన పేడు తూస్తూ ఉంది తెలుసుకున్న ఆమె కోపం ఆకాశాన్నంటింది.

“అక్కడ రైతులు ఒడ్డంటున్న కొద్దీ కూరలతో సహా అన్నీ కొట్టలు కొట్టలుగా తెచ్చి పడవేస్తారు. ఈ కొంపలో కొంచా మిన్నా చిల్లి కానికూడా కరువేనయ్యే ఖర్చు.”

ఈసారి గోపాలానికి మండింది. ఆమె ముఖం వంక నీ రి యు న్ గా చూస్తూ అన్నాడు—

“అదోపిడి కూడు తినకపోలేసేం?”

“దొడ్డి తూడేమిటి?” అన్న దామె మహం ముఖించుకుని.

“అదే ఆ రైతుల చేపులు పిండి వనూలు చేసేది.”

“వెలుపింజేం వనూలు చెయ్యటం లేదు. వాళ్లు ఇష్టంకొద్దీ ఒడ్డంటున్నా తెచ్చిపడవేస్తే తీసుకోక తప్పకుండామరి.”

“హాపం ఇష్టం కొద్దీ ఒడ్డంటున్నా తెచ్చి పడవేస్తున్నారేం?” అన్నాడత సవ ప్రశ్నగా.

“లేకపోతే?”

“లేకపోతే వాళ్లగుడిశి లక్కడుండ గలచా - లేకపోయినా మళ్లీ ఏడు వాళ్ళకా పోలం కొలుకు దక్కుతుందా? - అయినా ఈరోజుల్లో ప్రతివాడు ఏదో పనిమీద పోతుంటే పాడే కానీ, నిజంగా పనియేమీ చేయలేదంటే పూజించేవాడేవదా? ఇటువంటివాళ్ల కూడు తిని మీ నాన్న ఏం బావుకుని ఏదితకాలం బతుకు తోడులే.”

రాధ మరింత మరడిపడింది.

“మానాన్న పన్నువ్వడూ బల్లెత్తు మాట ఆనెరగడు.”

“హాపం. నేను రోజూ నిన్ను కొర్రు కుక్కతీంటున్నాను గదూ.” ఈమాటలు విన్న రాధ ఉద్రోకానికీ పట్ట పగాలు లేక పోయాయి. ఆమె ఉద్రోకంట్లో తన శరీరం రాన్నే మెమరచింది. కోపంతో పళ్లు బిగ బట్టి నివ్వలు కత్తుతున్న కళ్లతో అరిచింది—

“మీనాన్న రెబున్నా డిపార్టు మెంటులో పనిచేసి అంతే లాభం తని ఎంతకాలం బతికాడేమిటి. పోనీ మనకి చిల్లి గవ్వ మిగిల్చింది లేదుగా. పైగా మానాన్న నంటా రెండుకూ?”

“రాధా.” అని గద్దించాడు గోపాలం కోపంతో.

“ఏమిటి?” అంది రాధ.

“నోరుమయ్యి.”

“ఎందుకు మయ్యారేం?” అగని అనే శోతోనూ, దుఃఖంతోనూ అంది ఆమె.

“మందు నోరుమానుకుని అవతలికి నడుస్తావారేదా?” మరింత కోపంతో కుర్చీలోంచి లేచి ముందు కోచ్చాడు గోపాలం.

రాధ ఇక మాట్లాడలేక ఎక్కెక్కీ-ఏడుస్తూ అక్కడినుంచి వెళ్లిపోయింది. గోపాలం మళ్ళీ కుర్చీలో కూలబడ్డాడు. అతనికా కాగితాల మీదికి మళ్ళీ మనసు పోలేదు. అతని ఆలోచనలు ఎంతసేపటికీ ఇండాక తన తెచ్చిన చీరమీదికే మళ్లు తున్నాయి.

నిజంగా తనమీద రాధకేమాత్రం ప్రేమ ఉన్నా ఆ చీరని ఆమె తిరస్కరించగలిగేదా? అన్న ప్రశ్నకీ వచ్చే సమాధానం అతని హృదయంలో ఘాటుగా నాటుకొంది.

తనమీద ఆమె ప్రేమ లేదని నిర్ధారించుకోవాలని నిదర్శనంగా కొన్ని సంఘటనలు అతనిలో నాటుల్లా ప్రత్యక్షమయ్యాయి.

ఒకరోజు ఆరు గంటలదాకా ఆఫీసులో చచ్చేట్టు పనిచేసాచ్చి తలుపు తట్టాడు. కాని ఎంతసేపటికీ ఆ తలుపు తెరుచుకోబడలేదు. చివరికి విసుగూ కాలితో తంతుూ, రాధా, రాధా అని కాస్త గట్టిగా పిలిచాడు. పిలిచిన అరగంటకీ రాధ దుసలాడుతూ వచ్చి “అబ్బ. ఏమిటండీ. అలా తలుపులు బద్దలగొడతారు. ఈ కొంపలో నాలుక్కొలాలాటు పడుండా

లని లేదా!” అంది. తనూ కాస్త కోపంతో “తమ రేవుల్లు ఏలుతున్నారు.” అనడిగాడు. దాని కామె మరింత రెచ్చిపోతూ “దొడ్డో వచ్చుడి చేస్తున్నాను. అది అయేదాకా ఆగకూడదు. ఆ కానీపూ ఆగుతే కాళ్ళేమైనా అరిగిపోతాయా” అంది. ఆరు గంటలదాకా ఆఫీసుకు దుసరుసలకింద అణగి మణిగి చచ్చి చచ్చి ఇంటికొస్తే గడపలో ఆనందంతో ఆహ్వానించకపోగా తలుపులకి గడియ బిగించుకుని దొడ్డో ఎక్కడో వచ్చుడిచేస్తూ, పైగా ఏమైనా అంటే కోపమా. తనకి మండింది. కాని ఎందుకు గోల అని ఆరోజు సంభాషణ మార్చి వేశాడు. అది ఇప్పుడు తలుచుకుంటే - తనకి రూఢిగా తెలుస్తూనే ఉంది తనమీద ఆమె ప్రేమాత్రం ప్రేమ లేదని. ఇంకొక రోజు...

తన మరదలు ఏదో ఊరికి పోతూ దారిలో తమ ఇంట్లో ఒకరోజు ఉండి వెళ్లి పోబోతున్న సమయంలో ఆవిడ కొక్కబాక్కెట్టు గుడ్డయినా పెట్టకపోలే బాగుండదని తన భార్య అన్నప్పుడే తన దగ్గర గుడ్డి గవ్వ లేకపోయినా ఎరిగున్నవాడి గడపల్లా ఎక్కడిదీ చివరకి ఎక్కడా అప్పు దొరక్క ఇంటికొచ్చాడు. ఆ రోజు తనని రాధ ఎన్ని మాటలందో. ఎక్కడా అప్పు దొరక్కపోతే తనమాత్రం ఏం చేస్తాడు.

గనోక్స్
 తన్ని సెగలకు గంటలలో గుణము
 ఈ స్వర పార్శి రాజమండ్రి

గానకళా బోధిని

వెలుపింది. అప్పుడు అగ్రంధము .. వెలుపింది.

By Mr & Mrs. N. C Parthasarathy

సంగీతమును ప్రారంభమునుండి రాగాలాపనలు, కల్పనస్వరముల వరకు నేర్పుకొ; వాదికిని, లోయర్, హైయ్యర్ గ్రేడ్ పరీక్షలకు పోవు విద్యార్థులకు శాస్త్రము, ప్రాక్టికల్ గ్రాఫులతోను పథకములతోను విపులముగా వ్రాయబడినది. రీక్ట్ × రీక్ట్ (రెమిక్ 1/8) నెజులో 750 పేజిలు గల వృక్షకము. గ్రేజు కాగితముపై ముద్రించబడిన పూర్తి క్యాలికో లైండు వృక్షకము వలదు 10/-లు. పోస్టేజి ప్రత్యేకము. అభ్యాస్యతోపాటు అర్థకు పంపేది.

బాలసరస్వతి బుక్ డిపో, పి. బి. నెం. 3, కర్నూలు.
 మరియు
 వెంకటరాం అండ్ కో, పబ్లిషర్లు అండ్ బుక్ సెలర్లు,
 అన్ని ప్రాంతీయ, హిగ్గి బాదము అన్నిస్థాల్లోను దొరకును.

ఆ మర్నాడు తన మరదలు వెళ్లిపోయిం తర్వాత ఎవరో ఓ పది రూపాయ లిస్తే భార్యయినా కుట్టిం చుకుంటుందని జాకెట్టు గుడ్డ తీసుకువచ్చినపుడు దానిని నేలకేసి విసిరికొట్టింది. ఆ గుడ్డ ఇప్పటికీ బీరువాలో పడి మూలుగుతూనే ఉంది.

మరో రోజు... అనవసరంగా ఇంకా పాతకన్నీ తవ్వకుని బాధపడట మెందుకు! తనమీద ఆవిడకేమీ ప్రేమలేదని స్పష్టంగా తేలిపోతుంటే.

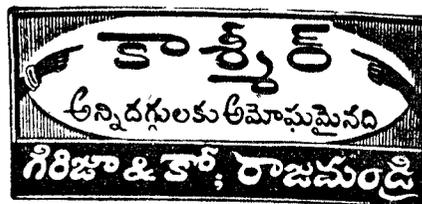
పది రూపాయలు ముప్పయి రోజులు రావాలన్నమాటే రాధ హృదయంలో ప్రతి ధ్వనిస్తోంది. - నిజంగా ఎంత జాగ్రత్తగా వాడుకొన్నా మాత్రం పది రూపాయలు ముప్పయి రోజులు వస్తాయా! ఈ చీర తిరిగి ఇచ్చివేస్తే వచ్చే ఆ డబ్బుతో ఎలా గోలా నెల రోజులూ సరిపుచ్చుకోవచ్చు. ఈ మాటే తను తన భర్తతో చెబితే పెడ చెవిన పెడతాజేం? తనమీద ఎంతో ప్రేమ ఉండి తెచ్చినవాడు ఈ చీరని తిరిగి ఇచ్చేసి రమ్మంటే ఇచ్చిరాకూడదూ. తన కిష్టంలేని పనిని అత నెందుకు చెయ్యాలి. ఇదేనా తన భర్తకి తనమీద ఉన్న ప్రేమ.

ఒకసారి ఏదో విషయంలో తను "అది కాదండీ" అంటూ భర్తతో తన అభిప్రాయం చెప్పబోతుంటే మధ్యలో అందుకుని "చాల్లే ఇహ ఆవు. నీ బోడి సలహా లెవడికావాలి" అంటూ విసుక్కున్నాడు. అటువంటిప్పుడు ఎవరికి కోపం రాదు. అయినా తను ఓర్పు వహించి ఊరుకున్నది కాని ఇంకొక త్రేతే ఆరోజు అలా ఊరుకోగలిగేదా?

మరోసారి తను ఇంటిపక్కావిడతో మాట్లాడుతూ ఉంటే అతను కాసేపు అటూ ఇటూ తచ్చాడి చివరికి ముఖం ముడుచుకుని ఏమీ పనిలేకపోయినా ఏదో పురమాయిం చాడు. తనతో మాట్లాడుతుంటే చిరాకు, పోనీ ఇతరులతో మాట్లాడుతుంటే ఆయన కంఠకన్న మెందుకో?

ఇవన్నీ నిజంగా ఆయనకి తనమీద ఏమీ గౌరవం లేదని తెలుపు తూనే ఉన్నాయి. తను ఇంకా ఇక్కడుండి మటుకు చేసేదేమిటి తనపుట్టింటి వారిదగ్గర ఓ పదిరోజులు గడిపి రావచ్చు."

"ఈపూట అన్నం పెట్టదల్చుకోలేదా?"

విచారంగా కూచుని ఆ లో చిస్తున్న రాధవంక ఉరుముతూ మాసి అప్పుడే వస్తూ అన్నాడు గోపాలం.

"ఎందుకు పెట్టను?" అంది రాధ.

"మరింకా ఆ ప్రయత్నం లేవీ చెయ్యవేం?"

"మీరప్పుడే లేవరనుకున్నాను."

"ఇప్పుడెంతయిందో తెలుసా?"

"తోమ్మిది."

"రోజూ తోమ్మిదింటికేనా తింటున్నది?"

"అంత ఆకలిగా ఉంటే మీ రడగ కూడదూ?"

"ప్రతిరోజూ ఆకలిగా ఉంది, అన్నం పెట్టు" అని నే నడుగుతున్నానా, లేక పోతే వడ్డిస్తున్నాను లేవండి" అని నువ్వంటున్నావా?"

"పోనీ ఇప్పుడు పెడుతాను లేవండి." అంది రాధ కష్టంగా.

రాధ పీటవేసి కంచం పెట్టటానికి వంటింట్లోకి వెళ్లింది. గోపాలం కాళ్లు కడుక్కోటానికి స్నానాలగది వెళ్ళు వల్లాడు.

రాధ హృదయంలో ఏదో పెద్ద బండ పడ్డట్టుగా వుంది. ఆమె మనసు నిరిగిపోయి విచారంగా ఉంది. ఒక పక్క కోపమూ మరో పక్క దుఃఖమూ - ఈ రెంటిలో ఆమె మునిగి తేలుతోంది. గోపాలం పలుకులు ఆమె గుండెలో ములుకుల్లా గుచ్చుకున్నాయి.

"ఏమిటి ఇవ్వాళ అన్నంలోకి?"

అతని కంచంలో అన్నం వడ్డిస్తున్న రాధ వెనక గుమ్మరిదగ్గర తువ్వలు తోచేతులు తుడుచుకుంటూ అతి నడిగిన ప్రశ్నకి ఏమో ఆలోచనలోనించి ఉలిక్కిపడి "ఏమిటి" అన్నట్టు చూసింది.

"అన్నంలోకి ఆచింతపండు నీళ్ళేనా లేకపోతే ఇంకా ఏమైనా ఉన్నాయా?" కాస్త కోపంగా అన్నాడు గోపాలం.

"చారూ, కూరా."

"అంటే గాని పచ్చడి, గిచ్చడి ఏమీ లేదన్నమాట."

రాధకి మండింది. కుప్పెల్లా నలభయ్యేలా పెట్టి చీరలు తెస్తూ ఇంట్లో ఆసలే చాలక చస్తుంటే పచ్చళ్ళూ, పంచభక్ష్య పరమాన్నాలూ ఎక్కణ్ణుంచి వస్తాయి. అంతగా కావాలనుకున్నవాడు ముప్పయి రూపాయలూ తగలేని చీర తీసుకు రాకపోతే ఏ పది రూపాయలూ పెట్టి ఓ వంద చూమిడికాయలు తెచ్చిపాకేస్తే సంతోషానికి సరిపోయే ఊరగాయ తినవచ్చునుగా.

మళ్ళీ మాట్లాడితే ఏం తంటానో అని రాధ మెదలకండా ఊరుకుంది.

గోపాలం పీటమీద కూచుంటూ అడిగాడు.

"అదేమిటే?"

"ఏదీ?"

"అదే ఆ నల్లముద్ద."

"కూర."

"ఏమిటి! అది కూరా!" ఎంతో వింతగా అడిగా డతను.

"అవును. ఏం?" అంది ఆశ్చర్యపోతూ ఆమె.

"ఉహు. ఏదో పురుగు వాలిం దనుకున్నానులే."

"ఇందాక మీతో మాట్లాడుతూంటే కాస్త మాడింది."

"అదనలు మింగుడు పడుతుందీ?"

"పోనీ పాకేయండి."

అతను విసుక్కుంటూ అన్నాడు—

"హు. పాకేద్దామన్నా అక్కడ తింటానికి మరేమున్నాయి."

రాధ కళ్లు చెమ్మగిల్లాయి. "చారు పొయ్యనా?" అంది మెల్లగా.

"పొయ్యి ఏం చేస్తాం - ఎలాగోలా కడుపు నింపుకోవద్దూ." చారు పోసింది.

అతను ఒక ముద్ద నోట్లో పెట్టుకుని—

"అబ్బబ్బ, కషాయం" అంటూ తుప్పుకొన ఉమ్మేకాడు.

రాధ కళ్ళనీళ్లు గిల్లిన తిరిగాయి. పమట చెంగుతో కళ్లు తుడుచుకుంటూ కష్టంగా అంది—

"నే నంటేనే ఇష్టంలేనప్పుడు ఇంక నేను చేసిన వంట ఏం బావుంటుందిలేండి."

ఈ మాటతో అతనికి మరింత విసుగు, కోపమూ కలిగాయి.

"తోమ్మిడి గంటల దాకా మాడినా, మాడిన కూర ఉడకని అన్నంతో నీ చేతి భోజనం తినకంటే వేళ్ళకింత పడేకే ఆ అయ్యరుగాడి అన్నం తినటం నయం."

అది వినేసరికి ఆమెలో ఉన్న ఉక్రోశం వృద్ధిపొందింది. పళ్లు కొరుకుతూ కోపంగా అంది—

"పోనీలేండి నే నంటే ఇష్టం లేనప్పుడు ఇంక నే నెక్కడ ఉండిమటుకు ప్రయోజనమేమిటి. రేపు పొద్దున్నే నేను చూ ఊరికి వెళ్లిపోతాను."

అతినూ కోపంతో అన్నాడు—

"పోతేపో నువ్విక్కడ ఉండి ఉద్ధరించే దెవర్నీ?"

"ఎవరే రేపు రైల్వేకిస్తారు కదూ."

గోపాలం మాట్లాడలేదు.

* * * *

[ఇంకా వుంది]

బిల్వతర్జి

"ప్రమ"

(గత సంచిక తరువాయి)

మర్నాడు పొద్దున ఆమెని 'శేడీస్ వెయిటింగ్ రూమ్'లో కూచో పెట్టి ఆతనుటికెట్ తీసుకురావటానికి వెళ్ళాడు. ఆ రాత్రి నించీ అప్పటిదాకా మళ్ళీవాళ్ళిద్దరూ మాట్లాడుకోనేలేదు. అసలా రాత్రి ఇద్దరికీ నిద్రపట్టనేలేదు. ఏవో ఆలోచనలతో గడిపేశారు. తెల్లవారి లేవగానే ఆమెగుడ్డలన్నీ సద్దుకుని ఓ ఇచ్చి చీరకట్టుకుని ప్రయాణానికి సిద్ధపడింది. అతనూ అది గమనించి మెదలకుండా ఓ 'జట్' తీసుకువచ్చాడు. బండీలో కూడా ఎడమొగం పెడమొగం పెట్టుకుని అతను బహారు వంకా, ఆమె జట్లో ఉన్న అద్దంలో తన ప్రతిబింబమూ చూస్తూ కూచున్నారు.

గోపాలం టికెట్ తీసుకున్నాడు. కొంతసేపు, ప్లాట్ ఫారం మీద అటూ ఇటూ పచార్లు చేసి చివరికి 'హిగ్గిన బాదమ్మ'లో పుస్తకాలు చూస్తున్నాడు. మరికొంతసేటికి రైలు వచ్చింది. అతను ఆదరాబాదరాగా ఆమెని ఓ కంపార్టు మెంటులోకి ఎక్కించి "టికెట్ ఇదిగో" అన్నాడు ముఖంవంగా. ఆమె మెదలకుండా చెయిచాచి తీసుకుని కిటికీ అద్దాలలో నించి బయటికి చూస్తోంది.

అతను మళ్ళీ ప్లాట్ ఫారం మీద పచార్లు చేయటం ప్రారంభించాడు. రైలుకదులు కుండగా ఆ కంపార్టు మెంటు దగ్గరకెళ్ళి "చేరగానే ఉత్తరంరాయి" అన్నాడు రాయక పోయినా ఏమీ పరవాలేదన్నట్టు. ఆమె ఏమీ మాట్లాడలేదు. రైలు కదిలి వెళ్ళిపోయింది.

గోపాలం మెల్లగా కాలినడకన ఇంటి దోవ పట్టాడు. దోవలో అతని కనేక ఆలోచనలు కలిగాయి. రాధ పుట్టింటికి పోవటం అతని కొక విధంగా ఆనందాన్నే కలుగజేసింది. కాని ఆ ఆనందంలో కూడా ఏదో కాస్త వెలితి కనపడుతూనే ఉందతనికి.

మధ్యలో ఓ కాఫీహోటల్లోకి వెళ్ళి ఇడ్డికి ఆర్డరిచ్చాడతను. ఇకమీదట తను ఎంత ఖర్చుచేసినా అడిగేవా శైవరూ లేరునుకోవటంలో అతని మనసుకి ఎంతో తృప్తిగా ఉంది. కాఫీకూడా తాగి పది గంటలకి ఇంటికి చేరాడు.

ఇంటికొచ్చిన దగ్గరినుంచీ అతని కేమిలో చటం లేదు. కాసేపు ఏదైనా నవల చదువుదామని తీశాడు కానీ రెండుపేజీలు కూడా చదవకముందే విసుగుపట్టి దాన్ని పక్కనున్న బల్బుమీదికి విసిరికొట్టాడు.

రాత్రుల్లా నిద్రలేకపోవటంవల్ల కళ్ళు జ్యోతుల్లా వెలుగుతున్నాయి. ఒళ్ళు ఎంతో బద్దకంగా ఉంది. కాసేపు ఓ చిన్న కుసుపు తీద్దామని కళ్ళుమూసుకు ప్రయత్నించినా ఏవో ఆలోచనలతో నిద్ర పట్టనేలేదు. గోపాలం అలా పడుకోని ఉండగా ఇంతలో ఎవరో తలుపుతట్టారు.

"ఎవరూ?" అన్నాడు గోపాలం బద్దకంగా.

"నేనేలే. తలుపుతీయ్యి." బయటి నుంచి సమాధానం వచ్చింది. గోపాలం లేచి వెళ్ళి తలుపుతీస్తూ అన్నాడు—

"రారా, రామ్మూర్తి. ఈమధ్య కనపట్టం లేదే?" రామమూర్తి లోపలికి ప్రవేశిస్తూ—

"ఈమధ్య ఓ చిన్న ప్రయాణం తగిలిందిలే" అని,

"అవునుగాని పదిగంటలదాకా నిద్రేమిటా. అదేమిటా. అదేమిటి కళ్ళలా ఉన్నాయే? రాత్రి శాటకానిగాని వెళ్ళలేదు కదా." అన్నాడు.

గోపాలం నవ్వుతూ, "లేదులే రాత్రి సరిగా నిద్రపట్టలేదు." అన్నాడు.

రామమూర్తి గదంతా పరికిస్తూ "ఛేరిల్ మీద ఉన్న నవలని చూసి దాన్ని చేతులాకి తీసుకుంటూ—

"కారణం. నవల పట్టేశావా ఏమిటి? అంత 'ఇంటర్వెన్యో'గా ఉందా ఏమిటా ఈ నవల. నా కూడా ఓసారిప్పు బాబూ

చదివి మళ్ళీ ఇస్తాను. అదివారంకదా ఏమీ తోచకుండా ఉంది. అందుకే కాసేపు కాలక్షేపం చేసాద్దామని ఇలా రైలుదేరి వచ్చాను." అన్నాడు.

గోపాలం వినలేక విసుగ్గా అన్నాడు—

"అబ్బబ్బ. అది కాదురా కారణం. అవతలవాణ్ణి నోరెత్తనీయకండా గుక్కతిప్పకోకుండా మాట్లాడేస్తావేమిట్రా."

రామమూర్తి నవ్వుతూ, "లేకపోతే మరింకేమిటి కారణం?" అని కాస్త గట్టిగా "ఏమమ్మా రాధా. మీ ఆయన్ని బొత్తిగా నిద్రపోనియ్యటం లేదేమిటి రాత్రిళ్ళు?" అన్నాడు.

గోపాలం మొఖం ముడుచుకుని "అదింట్లో లేదు."

"ఏం? ఏక్కడికెళ్ళిం దేమిటి? పెత్తనాలకా?"

"కాదు. పుట్టింటికి."

రామమూర్తి కాస్త ఆశ్చర్యంగా "పుట్టిం

డా. గంభీర్

హిరా కోల్డ్ లాషన్

రోజుకు రెండుచుక్కలు మాత్రం వేసుకుంటే మంట, దురుకు మొదలైన కంటి వాదలు కనిపించును. కేవల మి కెమిక్సును అడగండి.

నకలు సరకుల గురించి జాగ్రత్త

FAS.702

THE GAMBHIR CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS LTD.
BANGALORE 3. BOMBAY 24

టికా!" అని, "ఈ ఆడవాళ్ళకి పుట్టిలు ఓ వేర్వేరు న్యూనత అయిపోయిందోయ్. చంపేసున్నారేమన్నీ" అన్నాడు. "ఏం? అలా అంటున్నావ్?" "అబ్బే, ఏమీ లేదులే. కానీ, ఏదో కారణం చెబుతున్నట్టున్నావ్." గోపాలం జరిగిందంతా సవిస్తరంగా చెప్పాడు. రామమూర్తి అంతా విని నవ్వుతూ, "అదా సంకతే" అన్నాడు.

ఉమా బొత్తా ములు

బంగారు లేకు కలియక లోహముపై న కవరింగు చేసి తయారు చేయబడినది. జీవిత కాల పర్యంతము తృప్తినిచ్చును.

కోనూవారికి క్యాటలూగు ఉచితము.

ఉమాగోల్డు కవరింగ్ వర్క్సు

ఉమామహల్ : మచిలీపట్టణము.

ఉమాగోల్డు కవరింగువర్క్సు పోస్టాఫీసు తెలి : "ఉమా" మచిలీపట్టణము

Tele: 'UMA' Masulipatam.

గోపాలం మనిముసిగా నవ్వాడు. "కానీ నువ్వు చేసింది తప్ప పనేరా." "ఏం? ఎంచేతే?" "అన్యాయంగా భార్యని పుట్టింటికి తరచుట తప్ప పని కాదా?" "అనుభవించనీ. నాలుగు రోజులా పుట్టింట్లో పడుంటే తెలిసాస్తుండులే." గోపాలం కోపంగా అన్నాడు. రామమూర్తి నవ్వుతూ, "ఎదరికి తెలిసాచ్చేది? నీకా, ఆమెకా?" అన్నాడు. గోపాలం మొహం గంభీరంగా పెట్టి, "నాకేం? హోటల్లో తింటాను" అన్నాడు. "అవిడమటుకో, నువ్వు హోటల్లో తింటే అవిడ ఇంట్లోనే తింటుంది." "అహ ఎంతైనా మొగవాడు ఇంట్లో తేకపోవటం..." "నాళ్ళ నాన్న లేడూ?" గోపాలం నసుగుతూ అన్నాడు - "మొగుడనే వాడు దగిర తేకపోతే..." రామమూర్తి మధ్యలో అందుమని - "నీకు మాత్రం అవిడ తేకపోతే ఏం పోస్తుంది చెప్ప" అన్నాడు. గోపాలం ఇక మాట్లాడలేదు. అతనేమీ మాట్లాడకపోవటం గమనించి రామమూర్తి అన్నాడు - "నీళ్ళలో నిటారుగా ఉన్న పుల్లపెట్టినా, అది అడుగుభాగంలో వంకర తిరిగినట్టు మనకి కనిపిస్తుంది కదూ. అలానే దుస ముందు జీవితంలోకి తొంగిచూస్తే జీవితరేఖ వంకరలు తిరిగి ఉన్నట్టు కనిపిస్తుంది తెలుసా. నీళ్ళలో పెట్టిన పుల్ల వంకరగా ఏవిధంగా లేదో అలానే సరిగా జీవించడం నేర్చుకున్నవాడి జీవిత రేఖ కూడా సాఫీగానే ఉంటుంది. వంకరగా ఉందని భ్రమించి భయపడవూడి జీవిత మంతా వంకరలతోనే తిరుగుతుంది." గోపాలం ఏమీ మాట్లాడలేదు. గామమూర్తి చేతి కడియారం వంక చూసి అన్నాడు - "పదకొండైంది. హోటలు కళ్ళిద్దామా?" గోపాలం ఆశ్చర్యంగా అతనివంక చూస్తూ అన్నాడు - "నీ కూడా హోటలు తింజేం ఖర్చం?" "ఏం? నేను హోటల్లో తినకూడదా?" "అబ్బే అదికాదు. నీ పెళ్లామేమైంది?" "అవిడ పుట్టింటిమీద బెంగపెట్టుకొని పయనం కట్టిందిలే." అన్నాడు రామమూర్తి నవ్వుతూ. గోపాలం ఎంతో వింతగా చూస్తూ,

"అయితే నువ్వు తరిమా వన్న కూట." అన్నాడు. రామమూర్తి మళ్ళీ నవ్వుతూ, "నీ అల్లెరైతెక్కించి వచ్చా ననుకున్నావా ఏమిటా. రైలుదించి, రెండునాకుండి మరీ వచ్చాను, తెలుసా?" అన్నాడు. ఇద్దరూ కలిసి హోటలు కళ్ళారు. ఆ రోజు సాయంత్రం దాకా వాళ్ళిద్దరూ ఎంతో ఆనందంగా చదరంగం మొదలైన ఆటలుఆడి, పాటలుపాడుతూ చివరికి చీకటిపడే సమయానికి సినిమాకి బైలుదేరి వెళ్ళారు. ఉత్తరం ముక్కయినా రాయకుండా, అకస్మాత్తుగా రైలుదిగి ఒంటరిగా ఇంటికి వచ్చిన కూతుర్ని చూసి రాధ తల్లిదండ్రులు అమితంగా ఆశ్చర్యపోయారు. "ముక్కానీపెట్టి ఓ కార్డు కొని రాసి చూరేస్తే నేవకొచ్చే వాళ్ళంగా?" అన్నాడు తమ్ముడు. "ఐదు తేకపోయిందిరా తమ్ముడూ." అంది రాధ మనిముసిగా నవ్వుతూ. "మీ ఆయనేడమ్మా?" అనడిగాడు తండ్రి. "ఆఫీసులో పని ఎక్కవగా ఉందిట. రెండు మాడు రోజుల్లో ఏదో 'ఇన్స్ పెక్టా' కూడా ఉందిట. అంగువల్ల రాత్రిళ్ళుకూడా ఆఫీసులో కూచునే పని చేసుకొంటున్నారు. మళ్ళా ఓ వారం రోజుల్లో వచ్చి తీసుకువడతా నన్నారు." ఆరగంటనుంచీ రైల్లో ఆలోచించుకున్న అబద్ధం ఆజేసింది రాధ. "కులాసాగా ఉంటున్నావా? మొహం అంత వాడిపోయిందేమే?" అంది తల్లి, బహుశా రైలుప్రయాణంవల్ల కాబోలు ననుకుంటూ. "పోవే, నీ మాటలకేం." అంటూ రాధ మేడమిదికి చెల్లిపోయింది. ఆ సాయంత్రం రాధ వచ్చిందన్న వార్త తెలిసి చూసిపోదామని వచ్చింది జానకి. ఇద్దరూ పిట్టగోడమీద కూచుని కలుగుచే స్వభంతున్నారు. రివ్యూన బీచే గాలికి వారి పమిలచెంగులు టపటప కొట్టుకొంటున్నాయి. మాటి మాటికీ మొహంమీద పడుతున్న ముంగురులను సద్దుకొంటూ ఏవో మాటలతో నవ్వుకొంటున్నారు వారిద్దరూ. ఆ మాటా ఈమాటా అడుగుతూ మధ్యలో జానకి అంది - "నివాారికి వంట్లో కులాసాగా ఉంటోందిలే?"

(18-వ పేజీ చూడండి)

జీవిత రేఖ

(10-వ పేజీ తరువాయి)

“ఆఁ. ఉండకేం చేస్తుంది. రెండు పూటలా తింటూనే ఉన్నారాగా.”
 రాధ మొహం ముడుచుకుని జవాబిచ్చింది. ఆమె సమాధానం విని జానకి ఆశ్చర్యపోయింది. ఇంత నిర్లక్ష్యంగా ఆమె ఎప్పుడూ చెప్పనేలేదు. ఇదివరకెప్పుడైనా ఈ ప్రశ్న అడిగితే,
 “అబ్బే నే నెంత చెప్పినా ఆయన వింటేనా? ఆరోగ్యం కాస్త సరిగా చూసుకోండి! అని చెబితే ‘ఇప్పుడు నా ఆరోగ్యనికేం లోటు వచ్చింది లే! అంటారు.’ అని చెప్పేది. కాని ఈసారి ఈ ప్రశ్న వేసేసరికి ఎంతో నిర్లక్ష్యంగా సమాధానం చెప్పింది. దాంతో జానకికి కాస్త అనుమానం కలిగింది. ఇంట్లో ఆతనితో పోట్లాడి రాలేన కదా! అనుకుంది ఆమె. లేకపోతే ఎంతో ఇన్ సెక్యూర్ గా ఉన్నా మాత్రం వారం రోజుల భాగ్యానికి పుట్టింట్టికి పంపిస్తాడా? అన్న ప్రశ్న ఆమెలో అంకురించటంతో ఆ అనుమానం మరింత

దృఢపడింది. తేల్చుకుందామని అంది జానకి—
 “అయితే మీ వారికి పని ఇప్పుడు ఎక్కువగా ఉందా?”
 “పోనీలేదూ. ఆ గొడవ ఇప్పుడెందుకు. ఇంకా ఏవైనా విషయాలు చూట్టాను.” అంది రాధ విసుగ్గా ప్రసంగం మార్చుదామన్న ఉద్దేశంతో.
 ఆమె ఈ విషయంలో విసుగుదల చూపిస్తున్న కొద్దీ జానకికి కుతూహలం పెరుగుతోంది. ఆమె ఎలాగైనా రాధకి చేత అసలు విషయం బయటపెట్టిద్దామని ప్రయత్నిస్తోంది.
 “అది కాదు. మొన్న మధ్య మీ వారు మా ఆయనకి కనబడి ఓ సెలరోజుల దాకా ఎటువంటి తొందర పనులూ ఆఫీసులో లేవని చెప్పారట, అందుకని అడుగుతున్నాను.”
 రాధ ఇది విని తెల్లబోయింది. తను అనుకోని సంఘటన జరిగినందుకు ముందు ఆమె నోట చూట రాలేదు. జానకి తనని పరీక్షించటానికి ఇలా చెప్పిందని ఆమె గ్రహించక మెల్లగా అంది—
 “ఏమో. నాతో మరి అలా చెప్పారు.”
 కాని ఈ మాటలు ఆమె నోరు దాటి వెళ్ళామో, లేదో ఆమెకే తెలీదు. జానకి కాస్త షేడగా అంది.
 “ఈ సంగతి రిజమేనా?”
 రాధ మాట్లాడలేదు.
 ఆమె చూచానికి జానకి నవ్వుతూ “నిజంగా నువ్వు మీ ఆయనతో పోట్లాడి రాలేదా?” అనడిగింది.
 రాధ తల వాలుతుంది.
 “ఏం?” అంది జానకి రెట్టిస్తూ.
 రాధ ఆమెవంక దిగులుగా చూసింది.
 “పరవాలేదులే రాధా. నాతో చెప్ప, అసలేం జరిగిందో.” రాధకి ఇక చెప్పక తప్పలేదు. అంతా చెప్పి చివరకి,
 “పోనీలే, మళ్ళీ ఓ వారం రోజుల్లో ఆయనేవచ్చి మహారాజులా తీసుకు వెడతారు.” అంది అహంకారంతో.
 “ఏం? ఎందుకు వస్తారు?” అంది జానకి.
 “లేకపోతే ఆయన కా హోటలు తిండేం పడుతుంది?”
 “చూవారు లేరా?”
 “మీ ఆయనకంటే అలవాటు, ఎప్పుడూ ‘కాంపు’లకి వెళ్ళాఉంటారు కాబట్టి. కాని మా ఆయన ఎప్పుడైనా హోటల్లో తిన్నారు గనకనా పడటానికి.”
 “ఏమోలే. ఆయనా కోపంమీదనయినా రాకుండా ఉండవచ్చు.”

“చూద్దాంగా” అంది రాధ పండం చేస్తున్నట్టు.
 * * *
 పొద్దున్నే రామమూర్తి వచ్చి గోపాలాన్ని నిద్రించి చిల్పాడు. ఇద్దరూ మొహాలు కడుక్కుని కాఫీ హోటలుకి దారితీశారు. మధ్యలో రామమూర్తి విచారంగా అన్నాడు—
 “సారీ బ్రదర్. ఇవాళ అర్జంటుగా వీదో ‘కాంపు’ కెళ్ళాలని ఆఫీసరు కలురు పంపించాడు. పొద్దున్నే ఫ్యూనువచ్చి నిద్రలేపి ప్రయాణానికి సిద్ధం కమ్మన్నాడు. సీతో చెప్పిపోదామని ఇలా వచ్చాను.”
 గోపాలం నిరుత్సాహంగా, “అలాగా ఆయితే మళ్ళీ ఎప్పుడు రావటం?” అనడిగాడు.
 “బహుశా ఓ వారం రోజులు పట్టవచ్చు” నన్నాడు రామమూర్తి సంచేహంగా.
 “సరే పోయిరా. ఏంచేస్తాం.” విచారంగా అన్నాడు గోపాలం.
 ఇద్దరూ కాఫీతాగి సెలవు తీసుకుని చెరోచోట పట్టారు. గోపాలం బరువుగా అడుగులు వేసుకుంటూ ఇంటికి చేరాడు. అతనికి ఇంట్లో ఏమీ తోచలేదు. నిన్నంతా ఆటలతోనూ, పాటలతోనూ గడిపేశారు. కానీ ఇవ్వారో రామమూర్తి లేడు. పదకొండంటికి ఆఫీసు ఉందిగాని అందాకా ఏం చేసేటట్టు?
 గోపాలం రిన్న విసుగుపుట్టి అవతల పెట్టిన ప్రస్తానాన్నే గతిలేక మళ్ళీ బయటికి తీసి పఠించటం ప్రారంభించాడు.
 ఎలాగోలా పదిన్నరదాకా ఆ ప్రస్తానం తోనే గడిపి హోటల్లో భోజనం చేసి అటు నుంచి అటు ఆఫీసుకి వెళ్ళిపోదామని టైలు చేరాడతను.
 హోటలుముందు ‘మిల్స్ రెడీ’ అన్న బోర్డు వేళ్ళాడుతూండటం చూసి లోపలికి వెళ్ళాడు గోపాలం.
 ఓ కుర్చీలో కూలబడ్డ అతనికి కొంత నేపటికి సర్వరు విస్తరి తీసుకువచ్చి ‘టేబిల్ మీద పెట్టబోయాడు. అంతకు పూర్వమే అక్కడ ఎవరో తిని వెళ్ళినట్టున్నారు. ఇంకా ఎంగిలి సరిగా పోనేలేదు. ఆ తుడిచిన మహానుభావు డెవరో గాని గోపాలం ఆ సర్వర్ని వారించి ఆ ఎంగిలి చూపించాడు.
 “కడగకపోతే పీడాబోయిరి. ఆ ఎంగిలన్నా సరిగా తుడిపించు” అన్నాడతను చిరారుగా.
 “ఏమిటయ్యో వెధవ ఆచారాలు.” అని సర్వరు విసుక్కుంటూ లోపలికి వెళ్ళి

కార్ బై ద్ గాస్ లాం తరు

(కడపటి కనెక్షన్ గడుపు)

కొత్త లాం తరు. ఫరలు ఆఖరుసారి తగింప బడినవి. ర సంవత్సరములు గ్యారంటి.

రీజిస్టరు డిజైను. ఇంగ్లీష్ బర్నరు. డేదీప్య మానవైవ వెలుతురు నిచ్చును. వెంటనే ఆర్డరు యివ్వండి. ఇంత తక్కువ ఖరీదుకు ఇతరచోట్ల దొరకవు. వెల రు 18/- పోస్టేజీవగై రు రు 1/-లు మూడు వారాల తరువాత ఖరీదు రు 36/-లు అవుతుంది.
 Midland Trading Co. Ltd.
 P. Box No. 16605, Calcutta 4.

కీనరుని పిలుచుకువచ్చి 'టేబిల్ క్లీక' చేయించాడు.

ఈ దృశ్యం చూసి పక్కటేబిల్ మీద అన్నం తింటున్న ఒకాయన నవ్వుతూ "అసలేవోటలు వాళ్ళకి శుభ్రత తెలియదండీ." అంటూ ఏదో చెప్పబోయాడు. అతను మాట్లాడుతున్నప్పుడు నములుకున్న మెతుకులు గోపాలం విస్తరిదాకా వచ్చి పడ్డాయి. గోపాలం విసుక్కుంటూ అతను చెప్పబోయే దాని కడ్డవచ్చి,

ముందు మీరు ఆమెతుకులు మింగి మాట్లాడండి." అన్నాడు కాస్త కఠినంగా. ఆ పెద్దమనిషి మొహం ముడుచుకొని "చాణేవగూయ్." అన్నాడు.

ఇంతలో సర్వర ఆటు పోతూంటే గోపాలం అతన్ని పిలిచి "నెయ్యి తీసుకురా." అన్నాడు.

"అణా అవుతుంది ఎక్కాస్యి." గోపాలం చిరాకుగా, "నరే తీసుకురా." అన్నాడు.

ఎలాగో ఆలాట భోజనం కానిచ్చి గోపాలం సరాసరి ఆస్తికి వెళ్ళాడు.

ఆస్తినులో అయిదుగంటలదాకా గడిపి అటునుంచి అటు పార్కుకెళ్ళాడు, ఎవరైనా స్నేహితులు కనిపిస్తారేమో కానేవుకూలాసాగా గడపొచ్చు అనుకుని. కాని ఆనాడేవగూరాలేదు. అక్కడో గంటకూచుని చివరికి విసుగుపుట్టి ఇంటికి బయలుదేరాడు.

అరుగుమీద ఇంటిని కావలికానూ శ్రీధరరావు కనిపించాడు. అతన్ని చూసి 'ఎందుకొచ్చినట్లు' అని ఆలోచిస్తూ సమీపించి "ఏమోయి?" అని పలకరించాడు గోపాలం.

శ్రీధరరావు ఒక చిటువత్సవన్నాడు. గోపాలం ఇంటికి తాళం తీసి లోపలి కనుగు పెడుతూ, "రా" అన్నాడు. శ్రీధరరావు అతన్ని అనుసరించి లోపల ప్రవేశించి ఒక కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

"ఏదో పనిమీద వచ్చినట్లున్నావ్?" "అబ్బే, ఏమంత పెద్దపని కాదు" అని, "మాడు గోపాలం. ఆ మధ్య నీకు కొంత చేబడు లిచ్చాను మాశావు. అది ఇప్పుడు కాస్త కావలసివచ్చిందోయి. నా దగ్గర ప్రస్తుతం దమ్మిడికూడా లేదు. అవతల అప్పలవాళ్ళు వచ్చి సెల్లిమీద కూచున్నారు. లేకపోతే నిన్ను సలు అడిగేవాణ్ణి కాదు మళ్ళా. నువ్వు తప్పక ఇస్తారని ఆశించివచ్చాను. మొన్ననే కదూ ఘను తారీకు." అన్నాడు నీగపడుతున్నట్లు.

"అలాగా." అన్నాడు గోపాలం నీరసంగా. శ్రీధరరావుకి ఇవ్వవలసింది పాతిక

రూపాయలు. అతనిదగ్గర ప్రస్తుతానికి ఉన్నవి పది రూపాయలు. ఈ పది రూపాయలే మళ్ళీ ఘను తారీకు వచ్చేవరకు వాడుకోవాలి. నిన్ననే పాలూ, పెరుగు వాళ్ళని పిలిచి వాళ్ళకి రావలసింది ముట్టచెప్పాడు. ఇంటి యజమానిని పిలిచి అతనికి వ్వవలసింది ఇచ్చేశాడు. ఇప్పుడు శ్రీధరరావుకి ఏం చెప్పాలో అతని కర్ణంకాలేదు. కొంతసేపు ఆలోచించి, "అయితే రేపు పొద్దున తప్పకుండా ఇస్తానోయ్" అన్నాడు. ఆమాట అన్నాడే కాని అతనిలో ఒకవిధమైన నిగుత్సహం ప్రబలింది. ఇవాల్టి సాయంత్రం దాకా లేనిడబ్బు రేపు పొద్దుటికల్లా ఎక్కడనించి మొలుచుకొస్తుంది.

శ్రీధరరావు విచారంగా అడుగులు వేసుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు. గోపాలం చిరాకుగా తలపట్టుకుని మంచమీద వాలాడు. రేపు పొద్దున శ్రీధరరావు కివ్వాలిసిన డబ్బు ఎలా ఇస్తాడో అతనికి అర్థంకావలం లేదు.

పాంటు విప్పేసి లుంగీకట్టుకుని ఛోటలు కెళ్ళామని లుంగీకోసం బీరువాలేరిచాడతను.

లుంగీపక్కన మొన్న అతను తెచ్చిన చీర అతనివంక ఎగతాళిగా మాన్చుకనిపించింది. గోపాలానికి మండింది. తను ఎంతో ఆనందంతో తెచ్చిన చీరని మొత్తానికి తీసుకు వెళ్ళకుండానే వెళ్ళిపోయిందన్నమాట రాధ ఇక తన జన్మలో రాధకి మళ్ళీ చీర తేగూడదనుకున్నాడు.

దాన్ని వాపసుచేసి ఆ డబ్బుతో శ్రీధరరావు బాకీ తీర్చేద్దామని బట్టలకొట్టుకి బయలుదేరాడతను.

షావుకారు ఒక పట్టాన ఒప్పకోలేదు, ఆ చీర తిరిగి తీసుకోటానికి. కాని గోపాలం ఒదిలిపెట్టుకుండా డబ్బులాడి చివరకి ఓరూపాయి తగ్గించుకుని ఒదిలించుకున్నాడా చీరని.

డబ్బు తీసుకుని ఎక్కా ఎక్కి ఛోటలు కొచ్చేశాడు గోపాలం. ఈసారి కావాలని కిందనే పెట్టించుకున్నాడు విస్తరి. నేలమీద చీమలు బారలు తీర్చి సైనికుల్లా నడుస్తున్నాయి. విస్తరివేయగానే దాన్ని మానువేపులనించి మట్టుముట్టాయిచీమలు. ఈగలు అన్నంపైన విమానాల్లా తిరుగుతున్నాయి. విస్తరిమట్టూ అవు పోసనపట్టిన నీళ్ళలో యుద్ధనాకల్లా ముందుకు చురుచుకొస్తున్నాయి కొన్ని పురుగులు. వీటన్నిటితో గోపాలం ఛోరూ ఛోరిగా యుద్ధం ఆరంభించాడు. అతనికి ముద్ద మింగుకు పడటంలేదు.

చిటచిట లాగుతున్న అతని మొహం వంక మాస్తున్న కొద్దీ సర్వరకి మండుతోంది.

తింటూతింటూ ఉన్న గోపాలానికి ఒక్కసారి దోడుకువచ్చినంత పర్యంతమైంది. అతనికి తెలతిరుగుతున్నట్లు నిపించింది. సర్వర వంక క్రూరంగా మాన్తూ, "ఏమిటిది?" అన్నాడు.

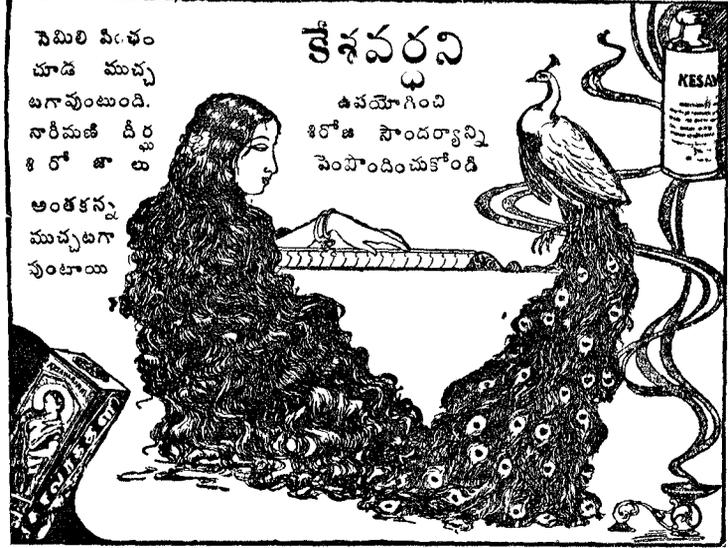
"ఏదీ?"

వెమిలి పించు
చూడ ముచ్చటగావుంటుంది.
నారీమణి దీర్ఘ
కరోణా
అంతకన్న
ముచ్చటగావుంటాయి

కేశవర్ణి

ఉపయోగించి
కరోణ సౌందర్యాన్ని
వెంపొందించుకోండి

కేశవర్ణిని అ. 14; షాంపూ అ. 14, అందరు డీలర్లవద్ద లభిస్తాయి.

లేక సౌత్ ఇండియా కెమికల్స్, క్రాస్ కట్ నోడ్, కోయంబుతూరుకు వ్రాయండి.

“ఇదుగో ఇతే కనపడటంలే?”
 “బొగ్గుకాబోలు.”

“ఏమిటి!” అన్నాడు గోపాలం ఆశ్చర్యంగా. అతని కంఠకంఠకే కోపం ఎక్కువైపోయింది.

“బొగ్గుకదూ?” అడిగాడు సర్వరు. అది విన్న గోపాలానికి మొన్న తనభార్య కూర చేసినప్పుడు తనన్న మాటలు జ్ఞప్తికి వచ్చాయి. అప్పుడు అంగులో పడ్డది పురుగుకాదని తెలిసికూడా తనన్న మాటలకి ఇప్పుడు కాస్త చింతించాడతను.

“నీ కేమైనా కళ్ళున్నాయా, ఊణాయా- చూడు సరిగా.” గోపాలం మంపిపగుతూ చేత్తో ఇంతలావు బొద్దంకిని చూపించాడు.

సర్వరు అతనివంక కోపంగా చూస్తూ—
 “మాటలు సరిగా రానియ్యవచ్చు” అన్నాడు.

మాటలు సరిగా రానివ్వలేం? నువ్వు పెట్టె అన్నం సరిగా ఉండక్కర్లే.”

“నా ఇష్టంవచ్చిన అన్నం పెట్టెను. ఇష్టమైతే తిను కష్టమైతే మాను. అంజే కాని ఇక్కడికొచ్చి మాటలంటే పడేవాడెవరూ శేను.”

“పాపం. అలాకేం?”

“శేకపోతే...”

“నోరు ముయ్యవోయ్.”

నీలు ఆన్సరు

- నిలువు : 1. నవ్వ, 2. కేదారము, 3. సభ, 7. కనకము, 8. కామపాలుకు, 9. శివుడు, 10. శియనము, 12. శబలి, 13. పలము, 15. చిధి. 16. గగనము, 17. నిజము, 18. అవ్వ, 19. నావ

- అడ్డము : 1. గుహ్య కేవలము, 3. గానము, 5. దాహరి, 6. హారతి, 7. కరోటి, 8. కారము, 11. మది, 12. శివుడు, 14. బలము, 15. విహగము, 17. నిధి, 20. అవ్వ, 21. జలము, 22. క్రమువ.

పైన చూపించినది లక్ష్మీ క్రాస్ వర్డ్స్ No. 1 యొక్క నీలు ఆన్సరు. మీకు ప్రయిజ్ఞ వచ్చినది అని నమ్మకము ఉండి మీ పేరు ప్రయిజ్ఞాలిస్టులో తేనియెడల, ప్రయిజ్ఞాలిస్టు ప్రచురించిన తేదీ మొదలు పదిరోజులలోగా Scrutiny claim (స్క్రూటి నీ క్లెయిమ్.) మాకు రిజిస్టర్డ్ పోస్టు ద్వారా పంపవలయును. (స్క్రూటి నీఫీ క్రింద రు 2/- M. O. ద్వారా పంపిస్తూ M. O. రసీదును జతచేసి పంపవలయును. ప్రయిజ్ఞాలిస్టు 30-10-51 లోగా పంపబడును.

LAXMI CROSS WORDS

“ఇదుగో మళ్ళీ కౌబున్నాకు మాటలు పెక్కు త్రగం...”

“రానివ్వకపోతే ఊడతావా?”
 “ఊటక.”

“అప్పు నీబోటివాళ్ళని సవా లక్ష మందిని చూశాను తెలుసునా?” గోపాలం నిర్లక్ష్యంగా ఎక్కిరిస్తూ అన్నాడు. దాంతో సర్వరుకి నుండి, “ఏరా ఊటిక” అంటూ చొక్కా చేతులు పైకి తీస్తూ సిద్ధమగుతు. గోపాలం నెయ్యియినా కనుక్కోకుండా తేచి ఒక్క రంక వేశాడు. నెయ్యి నెయ్యి కలిపే సమయానికి అయ్యరు ప్రభృతులంతా వచ్చి సడేశా రిద్దరినీ.

* * * * *
 మర్నాటినుంచీ ఇంకొక హోటలులో తిందామనుకొన్నాడు గానీ ఊళ్ళొక్కలా మంచి హోటలు లన్న పేగుగన్న ఆ హోటలే అంత లక్షణంగా ఉంటే ఇంకా తతిన్నూ వాటి సంగతి నెప్పూ అనుకున్నాడు గోపాలం ఆ రోజు.

అసలీ హోటళ్ళలో తినేకంటే ఓ “పాకబోధిని” పుక్కుం, తెచ్చుకుని స్వయం పాకం ప్రారంభిస్తే బావుంటుందినిపించి దతినికి.

తెల్లవారి నిద్రలేవగానే బజారు కెళ్ళి, పుక్కునూ, కావలసిన ఇతర వస్తువులూ తెచ్చుకున్నాడతను.

నాలుగు బొక్కెన్ల నీళ్ళు తోడగానే అలవాటు తేని అతని చేతులు కమిలిపోయాను. అంగువర్ష పక్క ఇంటినాళ్ళ సహాయంతో ఓ పనిమినిసిని కుగుర్చుకున్నాడు.

లుంగీ కట్టుకుని, బుజంమీద ఓ శువ్వలు వేసికొని తోమ్మిది గంటలకి హాయిమీద పిల్లని తేవ దీశాకు అతను. ఒక పెద్ద గిన్నెలో ఓ తివ్వకు బియ్యం పోసి దానికి నాలుగురెట్లు నీళ్ళు పోశాడు ఇంతకాలం నుంచీ ఎంత బియ్యం తనకి సరిపోతాయో తెలియని గోపాలం.

ఇంకో కుంపటినిండా బొగ్గులు పోసి వాటిని అరగంటపేపటికి అంటించి దాని మీద కూరవేయిస్తూ మన్న ఉద్దేశంతో ముక్కలు తరగటానికి కత్తిపీట తెచ్చుకున్నాడతను.

వేళ్ళని ఆగుసాగు కోసుకుని ఎలాగోలా ముక్కలు తరగటం పూర్తిచేసి కుంపటి మీద కక్కించాడా కూరముక్కల్ని.

ఇంతలో బయట “తెటర్ సార్” అంటూ పోస్టుమన్ కేకవేశాడు.

ంగా దగిరనుంచి గావుల్లు నుకున్న అతని మను ఆనందంతో ఊయల లూగింది.

త్యరణోవచ్చి తన్ని తీసుకువల్లముని రాసి ఉంటుందనుకొన్నాడతను. తినే నేనా సన్న ఉత్సాహంతో పోష్టుమన్ నుంచి ఉత్తరం తీసుకున్నాడు. ముంగు కింది సంతం చూసి రాధేవని తెలుసుకున్న అతని కళ్ళు ఆనందంతో విప్పారాయి. ఎంతో వేగంతో దదివాడా ఉత్తరాన్ని అంగులో ఇలా ఉంది—

ఈ ఊరుచేరాను. వన్ను కూడా శ్లెంతో ఆప్యాయంగా ఆదరిస్తున్నాడు. ఇక్కడ నా కెంతో సుఖంగా ఉంది. పాపం మీ కక్కడ హోటలు తిండి సరిగా పడక చాలా ఇబ్బందిగా ఉందనుకుంటును.

రాధ.

ఈ ఉత్తరం దదివిన గోపాలానికి ఒళ్ళుపై తెలియనంత కోపం కలిగింది. అతను ఆశించింది అంగులో ఏ మాత్రం తేనంగును అతని కెంతో పశ్చాత్తాపం కలిగింది. ఆమె రాసిన “నన్ను మావా శ్లెంతో ఆప్యాయంగా ఆదరిస్తున్నాడు.” అన్న ముక్క అతని హృదయాన్ని కలచి

నవుంసకతైలం
 అంగ, నరములు బలహింసతంది చిన్నదైన, తిన్ని యధాప్రకారమై పూర్తి సౌఖ్య మనుభవించుటకు 45 యేండ్ల ప్రఖ్యాతి చెందినది.
 1 సీసా రూ. 10/ ఏ. పి. రూ 1-0-0.
 డా॥ రత్నం నన్నె మెడికల్ హాల్
 మలక పేట బిల్డింగ్స్,
 హైద్రాబాద్, డక్కన్.

నమ్మకమైన సంజ్ఞ గూడు
 కుటుంబ ఔషధములు

కాసమున కస్తూరిమాత్రలు.	జింజిపి క్షిప్తికి, పితృహంఠకి
కర్కస గోరోజనమాత్రలు.	సకల జ్వరములకు
బాలకెన వరదనమాత్రలు.	కాలరెక్కు కాలరా, అజీర్ణమునకు

 తదితర మందులకై మాకు త్రాయండి
సంజ్ఞ గూడు పత్తపాఠి
 సోల్ ఎజంట్లు యునైటెడ్ కెన్ రెసి, 14-లంబు వీధి, మద్రాస్, బెజనాడదిపో. సూర్యారావుపేట.

వేసింది. తనక్కడ కొరుక్కుతిన్నాడని కాగోలు ఆమె అభిప్రాయ మనుకున్నాడు గోపాలం. "ఎంపం మీ కక్కడ హోటలు తిండి సరిగా పడక చాలా ఇబ్బందిగా ఉందనుకుంటాను." అని తన సానుభూతి తెలియజేసిన ఆమె ముక్కలు అతిన్ని అమితంగా బాధించాయి. అంగవల్ల అతనిలో ఆమెమీద ఉన్న క్రోధం మరింత వృద్ధిపొందింది.

అతనా ఉత్తరాన్ని ముక్కలు ముక్కలు గాచించి జాజ్వల్యమానంగా వెలుగుతున్న పొయ్యిలో పడేశాడు.

అకస్మాత్తుగా తలుపు తెరుచుకుని లోపల ప్రవేశించిన శ్రీధరరావు గోపాలం ఆవతారం చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు.

ఇంతలోలోపల అన్నం పొంగిన శబ్దం విని శ్రీధరరావుతో కూర్చోమని చెప్పి లోపలి కెళ్ళాడతను అన్నం పువసరు పొంగి పొయ్యింత ఆరిపోతోంది. అతను ఆదరా బాదరాగా, ఉత్తచేత్తో మాతతీసి కింద పడేశాడు కాని అతని చెయ్యి దానిపేడికి అంటుకుపోయింది. బాధ భరించలేక 'అబ్బా' అని కేక వేశాడు గోపాలం

అధునిక కామశాస్త్రం

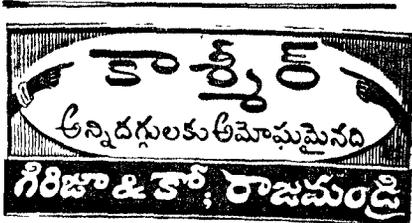
స్త్రీ పురుషులకు సంబంధించిన ఆసక్త రహస్య విషయములు, యన ప్రాచీన కామ శాస్త్రములనుండియు, పాశ్చాత్యుల కామ కళా గ్రంథములనుండియు సేకరింపబడిన పలు సంగతులు కేట తెనుగున విపులీకరింపబడినవి. నూతన దంపతులు చదివి అనుష్ఠింపవలసిన విషయము లనేకములు గలవు. వల 2-0-0

ఇంగ్లీషు విద్యాబోధిని

ఒకరి సహాయ ముక్కరలేకయే ఆంగ్ల భాషను తేలికగా నేర్చుకొనుటకు వీలుగ వ్రాయబడినది. 30 గీతములూ మంచి భాషాజ్ఞానము చేర్చవచ్చును. వల 1-0-0 ఖర్చు చేరు.

ఈ శ్వరి & కో

పోస్టు బాక్స్ 139 - మద్రాసు

కేక విని అదుర్దాగా లోపలికి పరిగెత్తుకొచ్చిన శ్రీధరరావు ఈ దృశ్యం చూసి నవ్యాపుకోలేకపోయాడు. అతను నవ్వుతూ ప్రశ్నించాడు.

"ఏమోయ్. స్వయంపాకమా ఏమిటి?" ఈ ప్రశ్నకి గోపాలం ఎంతో సిగ్గు పడ్డాడు. అతను జాలిగా శ్రీధరరావు వంక చూస్తూ—

"అవునోయ్." అన్నాడు.

"ఏం?" అన్నాడు శ్రీధరరావు.

"ఆవిడ పుట్టింటికి వెళ్ళింది."

"అలాగా - పోనీ హోటల్లో తినక పోయావు?"

"ప్రయత్నించాను. కాని హోటలు మీల్కు నాకు పడలేదోయ్." అని లోపలి కెళ్ళి అతని కివ్వవలసిన పాతిక రూపాయలూ తెచ్చి అతనిచేతి కిస్తూ -

"చాలా ఆలస్యంగా ఇన్నన్నం గుకు డమించు" అన్నాడు.

శ్రీధరరావు అందుకు సమాధానం చెబుతూ, "పరవాలేదులే ఏమంత ఆలస్య ముంది కనక. అయినా ఈ వ్యవహారం కొవలసినవచ్చినప్పుడుండక అక్కలేనపుడు కొల్లలు కొల్లలుగా ఉంటుంది. అది సహజ మేలే" అని. "ఒస్తానోయ్" అంటూ నెలపు తీసుకున్నాడు.

గోపాలం లోపలికి వెళ్ళి మాడిపోతున్న కూరని ఓసారి కలియబెట్టాడు.

ఇంతలో ఇస్త్రీ, గుడ్లలు తెచ్చిన చాకలతను బయట గోలవెతుకున్నాడు. గోపాలం విసుక్కుంటూ బయటికి వచ్చి అందరూ ఇప్పుడే వస్తారు అనుకుంటూ "ఊరికే అరుస్తావెందుకూ?" అని కనురుకున్నాడు. అతనూ ఊరుకోక "అరగంట నుంచీ పిలుస్తుంటే, ఏమిటండీ" అన్నాడు కాస్త కోపంగా. "తెచ్చేది నాలుగు గుడ్లయూ, వేసేది నలభయి కేకలూనా" అని అతనిపోయిన వాడలే గుడ్లలపద్దు చూసి అతన్ని పంపించేశాడు.

అప్పుడే పదకొండు గంటలైంది. ఇంత వరకు తను అన్నం తిన్నే లేదు. అక్కడ ఏమాత్రం ఆలస్యమునా అధికారి అరుస్తాడు.

ఒకచోట గుడ్లగుడ్డే మరోచోట బియ్యం బియ్యంగా ఉన్న అన్నం చూసేసరికి అతనికి మరింత చిరాకు పుట్టింది. దానికీతోడు వల్లగా చూసిన కూర. పాపం గోజూ రాధ పీట్లతో అవస్థపడుతూ ఎలా ఉండేదో అని పించింది దతనికి. అనవసరంగా ఆ నాడామెతో పోట్లాడి పుట్టింటికి పంపకుండా ఉంటే తనకీ నాడీ అవస్థ ఉండేది కాదు గదా, అని పించింది

దతనికి. కాని వెంటనే ఆమె రాసిన ఉత్తరం స్ఫురణకి రావటంతో అతనికి ఆమెమీద కలిగిన దయ ద్వేషం గా మారింది. పోనీ తనే కోరి తెచ్చుకుని వెళ్ళిపోయిందిగా అనుభవించనీ అక్కడ. మరోవారం ఉంటే బాగా తెలిసవస్తుందిలే పుట్టిల్లంటే ఏమిటో అనుకున్నా డతను.

ఆ అన్నమా, ఆ కూరూ వేసుకు తిని అతను తీరిగ్గా పదకొండున్నరకి ఆఫీసుకి తరలి వెళ్ళాడు.

అరగంట ఆలస్యంగా వచ్చిన గోపాలాన్ని చూసి ఆఫీసరు ఉగ్రుడైపోయాడు.

"ఏం? ఇంత ఆలస్యంగా వచ్చావ్?" అనడిగా డధికారి.

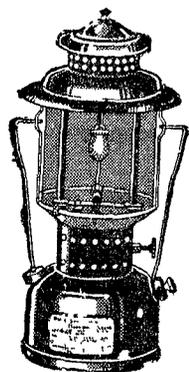
"తేటయిందండీ." తల వొంచుకు సమాధానం చెప్పాడు గోపాలం.

"అడే నే నడిగిది. తేటెందుకయిందంట?" మరింత ముడిపడ్డాడు ఆఫీసర్. గోపాలానికీ కారణం చెప్పాలా తెలియలేదు. అందుచేత—

"రేపటినుంచి త్వరగా రావటానికీ ప్రయత్నిస్తాను సర్." అన్నాడు.

(ఇంకా వుంది)

గా న్ లాం త ర్లు

పూర్తిగా ఆమెరికాలో చేయబడినవి 400కాండిల్ల సవదు సరికొత్త ప్యాకు. ధర తనివేషంగా తగ్గింపబడినవి. వత్తులు, రెంచీలు, ఆన్ని పనిముట్లతో అమ్మబడును.

ప్రకృతమైనది, పెద్ద పైజా 10 పం||లు గ్యారంటీ. ఖరీదు రు 39/- ప్యాంగు పోషేడి రు. 6/- య అదనము 2 వారాల తరువాత ఖరీదు రు 72/- అగును.

STANDARD W. COMPANY.
Post Box 288, Calcutta 1

జీవితరేఖ

(గత సంచిక తరువాయి)

“పాపం ప్రయత్నిస్తావేం?”
 కళ్ళు చిట్టించి అన్నాడధికారి.

“లేదు సార్. కేపటినుంచి పెందరాశే వస్తాను.”

“కేపటి సం గ తి తరవాతాలో చిద్దాం. ముందివాళెందు కాలస్యమైందని అడుగు తున్నాను.” అన్నాడాయన గడ్డిస్తూ.

గోపాలం తల వంచుకుని కాలిబొటన పేలితో నేలని రాస్తూ చేతులు కట్టుకు నుంచున్నాడు. కొంతసేపటికి మెల్లిగా అన్నాడతను.

“మోల్స్ తీసుకోటం కొంచె మాలస్య మైంది సార్...” అధికారి అతనివంక కాసేపు గుర్రగా చూసి మళ్ళా తనపనిలో నిమగ్నడయ్యాడు.

గోపాలం లోపలికి వెళ్లి తన నీటులో కూర్చుని పని చేసుకోటం ప్రారంభించాడు.

అతనికా రోజు పనిమీదికి మనసు పోటం లేదు. అతన్ని వినుగూ, విచారం ఆవరించాయి.

కాని ఆనాడే అతన్ని ఆఫీసరు అసలు ఆఫీసు నేళకంపై మరోగంట ఎక్కవ కూచోపెట్టి మరీ చేయించాడు పని.

“ఏమైనా ఇవ్వాలే నేను వెళ్ళను.” అన్నాడు రఘు చిందులు తొక్కుతూ.

“మా బాబువికదూ, ఇవ్వాలే ఒక్క రోజూ వెళ్ళు.” అంది రాధ.

“ఏరోజు కారోజు ఇవాలే ఒక్క రోజునే అంటున్నావ్. అంత దూరం అనవసరంగా కాళ్ళు కొట్టుకుంటూ వెళ్ళటమే కాని ఒస్తుందా, పెడుతుందా?”

“ఇవాలే తప్పకుండా వస్తుందిగా.”

“అలా నువ్వు ఏరోజు అనలేదు కనక.”

“నీకేమైనా కొనుక్కోటానికి ఆజ్ఞా ఇస్తాను. ఇవ్వాలే ఒక్క రోజూ వెళ్ళి రావూ?” అంది రాధ బతిమాలుతూ.

“అజాకే మొస్తుంది?” అన్నాడతను మొఖించిట్టించి.

“పోనీ బేడా ఇస్తాను. ఏం?”

“అయినా నాకు బోలెడంత డ్రాఫ్ట్ వర్కు ఉంది. ఇప్పుడు పోస్టాఫీసుకడితే ఆలెక్కలన్నీ ఎవడు చేస్తాడు.” అన్నాడు రఘు ఏమైనా వీలేదన్నట్టు.

“మరో అజా ఎక్కచిచ్చి ఆ డ్రాఫ్ట్ వర్కు కూడా నేనే చేసి పెడతా లే పోయిరా.”

గోపాలం దగ్గర్నుంచి ఏమైనా ఉత్తరం వస్తుండేమోనని రోజూ ఆమె అతన్ని ఈ విధంగానే బతిమాలుతూ పోస్టుకి పంపు తోంది. కాని ఇంతవరకు అతని దగ్గర్నుంచి ఏ విధమైన ఉత్తరమూ రాలేదు. తన ఈ ఊరువచ్చి మూడు వారాలు తిరిగినా అతని దగ్గర్నుంచి జాబురాకపోవటంవల్ల ఆమె కేవల భయంగా ఉంది.

ఇక్కడ పరిస్థితులు చూస్తే విచమిస్తున్నాయి. ఆమెకి వాతావరణం ఏమాత్రం సరిపడటలేదు. ఇంటికొచ్చిన ప్రతివారూ తన వంక నఖిఖపర్యంతం ఎగతాళిగా చూసి, ‘ఇరవైరోజుల్నుంచి ఇక్కడే ఉంటున్నావా’ అంటు న్నట్టినపించి దామెకి.

అక్కడ తనా బాధలు భరించలేక ఏ రోజూ కారోజు తనని రమ్మనో లేక అతనే వస్తున్నాననో రాస్తూనేమోనని ఎంతో ఆశగా ఎదురుచూస్తోందామె.

కొంత సేపటికి రఘుఎంతో సంతోషంతో ఇంట్లో అడుగుపెడుతూ, “అక్కయ్యోయ్, బావదగ్గర్నుంచి ఉత్తరం వచ్చిందేవ్.” అని కేకేశాడు.

ఆవార్త విన్న రాధకి గుండె కొట్టుకోటం ఒక్కసారి అగియి నట్టినపించింది. ఆనందంతో ఆమె ఒళ్ళు పరవళ్ళు తొక్కింది.

“నిజంగా! ఏదీ, ఇలా కే”

ఇక ఇక్కడితో తన బాధలు గట్టిక్కేయను కొందామె. మరీ వారంరోజుల్నుంచి ఆమెకేరు ఊళ్ళో ఎందరినోళ్ళు ధ్యానించాయో ఒక్కసారి స్మరణకి తెచ్చుకునేటప్పటికి రాధ కరీరం గనుర్పొడిచింది.

మొదటివారం గడిచినప్పుడు, “అతనింకా రాలేజే మమ్మా? అని తన తల్లి దండ్రులు ప్రశ్నిస్తే బిళ్ళకేం సమాధానం చెప్పాలో తనకి తెలీలేదు. అప్పటికి ఆలోచించి, “ఏదైనా కాంపు కళ్ళాకేమే” నంది. “పోనీ ఉత్తరమైనా రాయలేజే?” అని మళ్ళీ వాళ్ళడిగినప్పుడు ఆమె గొంతులో పచ్చి వెలక్కాయ పడ్డట్టయింది. అయినా కొంతసేపటికి—

“పనితోందరలో ఉండి రానుండరు.” అంటూ అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయింది.

అప్పటినుంచీ ఇప్పటివరకూ వారికి తన మొఖం చూపించటానికామెకి కాస్త తెరుగ్గానే ఉంది. అందువల్ల సాధ్యమైనంత వరకు వారికి కనబడకుండా తప్పుకు తిరుగు తోంది.

మొన్నీ మధ్య ఎవరింటికో వేరంటానికి వెళ్ళినప్పుడు ఆ ఇల్లాళ్ళంతా ఆమెవైపు ఎగాదిగా పరిశీలనగా చూసి గుస గుసలు ప్రారంభించారు.

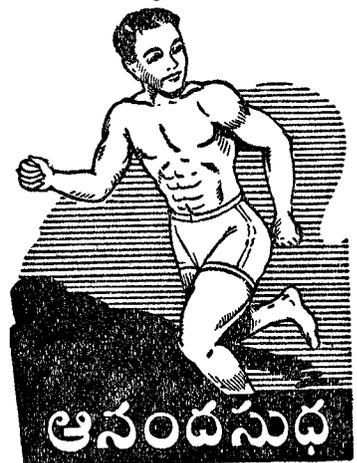
“ఎవరమ్మాయి అమ్మాయిని” ఒకామె అడుగుతే “మనకరణం గారమ్మాయి కాదూ?” అని మరోకామె అన్నప్పుడు వేరొకామె తన ముఖానే అడిగింది—

“ఏమమ్మాయ్, నువ్వొచ్చి చాలాకాలమైనట్టుంది ఇంకా వెళ్ళలేదూ?”

ఆ ప్రశ్న విన్న రాధకి మహా మండింది.

“నీకేమైనా కళ్ళున్నాయా, లేవా? లేక పోతే ఎదుట కనబడుతున్నా ఇంకా వెళ్ళ

సమస్త జనుల ఉత్సాహమునకు

ఆనందసుధ

16 దినములకు పరిపోవు
 కబా కీసా | కి రు కి య.

శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, నన్ను
 రాజమండ్రి

లేదూ? అనడుగుతావేం? అన్న మాటలు ఆమె నోటిచివరదాకా వచ్చాయి కాని బాగుండదని, "లేదండీ." అన్న దామె. అందుకామె ఎంతో విచారంగా, "అయ్యో ఎప్పుడో వెళ్లిపోయా వనుకున్నావే, ఇంకా ఎంతేత వెళ్ళలేదమ్మా?" అంది.

అది విని రాధ బాధపడింది. 'తను రెండు రోజులు పుట్టింట్లో పడుంటే వీళ్ళింత సహించలేరేం?' అనుకొందామె. అంతా 'ఎప్పుడు వెళ్లిపోతావ్?' అని ప్రశ్నించే వారేగాని 'హాయిగా మరో రెండు రోజులుండిపో,' అన్న వాళ్ళింతవరకు తను ఈ ఊరువచ్చిన మూడు వారాలలో ఒక్కరు కూడా కనిపించలేదే.

అఖరికి తమ పనిమనిషి కూడా తనంటే చులకనే. జానకితో తనసంగతి చెబుతున్నప్పుడు విన్నదో ఏమోగాని మొన్న సారి మొగుడో ఎవరో "చిన్నమ్మ గారింకా నిద్రలేవలేదల్లే ఉండే" అన్నప్పుడు "అవిడకేమయ్యా మొగుణ్నిదిలి పెట్టాచ్చిన ముండ." అంటూ ఏదో చెబుతోంది రహస్యంగా. తనప్పుడు నిద్రనుంచి లేచికిందికి మెట్లుదిగి వస్తూ వుంది మాటలు. అప్పటి నుంచి ఆమె కి ఊరు వొదిలిపెట్టి ఎప్పుడు పోతానా అని పీరుతోంది మనసులో. ఈ భావాలన్నీ ఒక్క క్షణంలో స్ఫురణకొచ్చాయామెకి. ఇటువంటి వింకెన్ని జరిగాయో, జరుగుతాయో...

"అబ్బా అప్పుడే ఇస్తానేమిటి? ముందు నువ్విస్తానన్న మాటకాలూ, ఇవ్వాలి బావదగ్గిర్నుంచి నిజంగా ఉత్తరం వచ్చినందుకు మరో అణా కలిపి మొత్తం పావలా ఇస్తే అప్పుడిస్తాను." అన్నాడు రఘునవుత్తూ.

"అలాగే ఇస్తాలే ముందా ఉత్తరం ఇటివ్వు." అందామె.

"పాపం. ఎంతాశే. ఉత్తరం తీసుకుని పావలా ఎక్కడదా మనుకున్నావు కదూ."

"కాదు. నిజంగా ఇస్తాను. ముందా ఉత్తరం ఇలా ఇవ్వు."

"అమ్మా. ముందు నువ్వే పావలా ఇవ్వు."

"అబ్బబ్బ. నన్ను వేధించకుండా త్వరగా ఇవ్వరా ఉత్తరం."

"అంత తొందరగా ఉంటే పావలా ఇచ్చేసి తీసుకో మాడదూ?"

రాధ ఇంక అతనితో మాట్లాడలేక తన పెట్టిలోనుంచి ఓ పావలా తీసి అతనికిచ్చి ఆ ఉత్తరం తీసుకొని త్వరత్వరగా పైకి వెళ్లిపోయింది.

"హాంబర్లు చేసిపెట్టావా?" అన్న రఘు మాటనికూడా వినిపించుకోలేదామె.

రాధ కవచ గబగబా చింపి ఉత్తరం చదువుకుంది. అందులో ఇలా ఉంది-

ఇక్కడ నాకు హాయిగా జరిగిపోతోంది. రామమూర్తి రోజూ ఒస్తున్నాడు. ఈ అన్నం నావంటికి బాగానే సరిపడుతోంది. నీ కక్కడ సుఖంగా ఉంటే ఉండిపో. గోపాలం తనీలైనా ఈ ఉత్తరం చదివిన రాధకి శోపమా, దుఃఖమా రెండూ సమపాళ్ళలో కలిగాయి. ఆమె ఇన్ని రోజులనుంచి ఎదురుచూస్తున్న ముక్క అందులో ఒక్కటి కూడా లేదు.

నువ్విక్కడకి రాకపోతే వీలేదని రాయకపోయినా ఇక్కడి శోనే బాగుంటుందని అతని ఉత్తరంలో రాసినట్లుంటే ఆమె తక్షణం బయలుదేరి వెళ్ళేది. అందులో అదేమీ లేక నువ్విక్కడే ఉండిపో అని రాస్తే ఆమె ఏమొహం పెట్టుకు వెడుతుంది? అతనికి అన్నంకూడా బాగానే పడుతోందట. పైగా రామమూర్తికూడా రోజూ వస్తూఉంటే ఆయనకి కులాసాగా గడవక ఏం చేస్తుంది? రామమూర్తి ఓ తమాషా వురుగుడు. ఇతిరుల్ని నవ్వింకగలడు, ఏడ్చించగలడు. అనుకుందామె.

నిజంగా అక్కడతను పడుతున్న బాధలామెకేం తెలుసు?

అసలు తన ఉత్తరం చదువుకునే అత నలారాశామో ననిపించిందామెకి. తనలారాయకపోతే అతనిలారాశేవాదా అనుకుందామె. తనా ఉత్తరం ఆ ప్రకారం రాశినందుకెంతో విచారించింది.

చివరకామె, 'కానీ ఇలా ఎంత కాలం గడ్డుపందో' అనుకుంది.

ఇంతలో జానకి మెల్లెక్కి పైకొచ్చింది. వాడిపోయిన రాధ వదనం చూసి మళ్ళీ

ఏదో జరిగిందనుకుందామె. రాధ జానకి వచ్చిన సంగతే ఎరగదు. ఆమె ఏదో తీవ్రంగా ఆలోచిస్తోంది.

జానకి మెల్లగా "రాధా!" అని పిలిచింది కాని ఆమె పలకలేదు. ఈసారి కాస్త గట్టిగా "రాధా, రాధా" అని పిలిచింది. అయినా ఆమె పలకలేదు.

జానకి మొదటిసారి పిలిచినప్పుడే రాధ ఆలోచనలలో నుంచి ఉరికిప్పడింది. ఇంతలో రెండోసారి పిలిచే సరికి మొకం పూర్తిగా వొదిలి జరిగిన సంఘటన తెలుసుకుంది. అందువల్ల ఆమె తన మొహం చూపించటానికీ ధ్వజపతక మెదలకుండా ఊరుకుంది.

తను రెండు సార్లు పిలిచినా రాధ పలకకుండుకు జానకి శోషం నటించి అంది-

"ఇదే నా అమ్మా అతిధిని ఆదిరించే విధానం." ఈసారికూడా రాధ పలకలేదు.

"నీకంత ఇష్టం లేకపోతే వెళ్లిపోతున్నా లేవే." అంది జానకికాస్త తీవ్రంగా.

ఈ దెబ్బతో రాధకి జానకి నిజంగానే వెళ్లిపోతుండేమో ననిపించి, "కూర్చో, జానకి" అంది మెల్లగా.

జానకి అలసిపోయినట్టు "హమ్మయ్య, ఎంతనేపటికి" అని పక్కనున్న ఓ కుర్చీలో కూర్చుంటూ, "అయితే ఏం జరిగింది, ఇలా ఉన్నావ్?" అని ప్రశ్నించింది.

రాధ ఏమీ మాట్లాడకుండా గోపాలం దగ్గిర్నుంచి వచ్చిన ఉత్తరాన్ని ఆమె కందించింది.

జానకి అది చదువుకుని నవుత్తూ "ఇంతే కదా," అంది.

జానకి ప్రవర్తన చూస్తున్న కొద్ది రాధకి మండుతోంది. తను ఇంతనేపట్టుంచీ ఈ ఉత్తరం చూసి బాధపడుతుంటే జానకి దాన్ని చూసి 'ఇంతేకదా' అని లేటిగా కొట్టి వేస్తుండేం! అనుకొందామె. తను ఈబాధని అనుభవిస్తే తెలిసినస్తుంది. అని కూడా అనుకుందామె. ఇంకొకరైతే ఈ పరిస్థితిలో తన్ని ఇలా అంటే నెడమదా తిట్టేది. తనతో చిన్నప్పట్టుంచినూల్లో ప్లాసలో దాకా చదువుకుని ఎంతో స్నేహపాత్రంగా ఉంటున్న జానకి నేమీ అనలేక పోయిందామె. అందువల్ల ఆశోపాన్ని తన మొహంలోనే చూపెట్టిందామె.

రాధ ఈ భావాల కనిపెట్టవస్తే జానకి తన ధోరణిలో నవుత్తూ అంది.

"నేనిదివరకే చెప్పాలా, ఆయనా శోషం మీద నయనా రాకుండా ఉండవచ్చు'నని. నువ్వప్పుడు, "చూద్దాంగా" అని పండం వేశావ్. చూశావా, ఎవరు గెలిచారోను." రాధ ఈ ధోరణి ని సహించలేక

సమగ్ర సమాజమునకు ప్రాథమిక విద్య

కాల్చర్ కుసుం

కళ కృత్తిక

సాంటలక్స్

దురద తెగ గడ్డులు, కాయలు, మొటిమలకు

ప్రేమలీలా

ప్రసిద్ధమైన సైనికారి ఉడువచ్చులు.

కంజుగూడు వంజపాది ష్యాక్లరదారి ప్రసిద్ధ బోధనములకు వాడుదు.

డియలైటిక్ కలపరగ. 84. బందర వీధి. చుట్టూరు.

బెజనాడ డిపో, నూర్యారావుపేట

పోతోంది. దెబ్బతిగిలినవోలేమరో ఎదురు దెబ్బతిగిలినట్లు అసలే గాయపడ ఆమె హృదయం మీద మరో బాకుపోటుపొడిచి నట్లయింది జానకి ఈవాలంక రాధకి...

ఆమె ఇక భరించలేక తల పట్టుకొని కబగబా మెట్టుదిగి కిందికి దిగిపోయింది. జానకికూడా తనలో తను మునిముసిగా నవ్వుకుని "బాగా పనిచేసింది"నుకొంటూ ఆమెని అనుసరించింది.

* * *

రామమూర్తి కంటగడిలో నుంచి ఇంట్లోకి ప్రవేశిస్తూ పిలిచాడు—

"రారా గోపాలం వంట పూర్తయింది. భోంచేద్దాం?"

"నాకేమీ ఆకలిగా లేదు రా రామ్మూర్తి."

"ఏడిచావ్ లే ఈ మాటలు కట్టిపెట్టి అన్నానికి నడు. అయినా ఏమిటా నీకీ దిగులు. నీ కాకలిగా లేకపోయినా నేను కష్టపడి వండినందుకే నా తినవచ్చును గడుట్రా."

"నిజంగా ఏ మాత్రం ఆకలిగాలేదు భాయి."

"నోరుముయ్యరా రెండు మెతుకులు మింగలేకపోతావా. లేలే. అసలు అన్నం ముందు కూచుంటే ఆకలిగా లేకపోయినా అది ఎగిరిపోతుంది."

అంటూ రామ్మూర్తి గోపాలం రెక్కపట్టుకు లాక్కెళ్లాడు.

"అదేమిటా ఒక్క ముద్దయినా ముట్టుకున్నావ్ గావ్. లేకపోతే ఒకవేళ నాతో చెప్పకుండా మల్లా పెళ్లాంవచ్చేంత పర్యంతం ని రాహోర దీక్ష పూనావా ఏమిటి?"

దీనికి గోపాలం సిగ్గుపడుతూ,

"అబ్బేలేదు" అన్నాడు.

"మరేలే ఎందుకు తినవ్? ఈ వియోగంతో ఇంత విరాగిగా మారిపోయావేమిటా?"

"ఏమిటో అది పక్కనుండి పెట్టకపోతే ముద్ద మింసుడుపడటంలేదు. దాని చేతో చేసినవంట ఎంత బాగుండకపోయినా తినగలిగేవాడిని. కాని..."

"పాపం. నా చేతోచేసిన వంట ఎంత బాగున్నా తినబుద్ధి పుట్టటంలేదు కదూ?" అన్నాడు రామమూర్తి సొచ్చుకున్నట్టు నటిస్తూ.

"అబ్బే, అదికాదు. నా ఉద్దేశంలా..."

"నాకు తెలుసునులేరా నీ ఉద్దేశం."

గోపాలం స్నేహితుణ్ణి నొప్పిస్తున్నానే అన్న చింతతో తన హృదయానికి మరింత

సొప్పిని కలుగచేసుకుంటున్నాడు. రామమూర్తి అది కనిపెట్టి అన్నాడు.

"నేనేదో నవ్వుతూ అన్నాను బ్రదర్. దానికేం బాధ పడకు. నా స్వభావం నీకు తెలియంది గనకనా" అని, "పోనీ ఇవ్వాలే ఆదివారమేగా ఆ ఊరుపెళ్లి ఆవిడని తీసుకు రాకూడదూ?" అన్నాడు.

"ఎప్పుడూ?" అని ప్రశ్నించాడు గోపాలం కాస్త ఆశగా చూస్తూ, అతని వంక.

"ఇవ్వాలే. పన్నెండున్నర కొక ట్రైనుందిగా దాని కళ్ళచ్చు."

గోపాలం ఇంతలో ఏ మూసించాడో ఏమో, నిరుత్సాహంగా అన్నాడు—

"ఆ! ఎందుకులేదూ" అని.

"ఏం? మీ మామగారేమైనా అంటారేమోననా సందేహిస్తున్నావ్? మరేం పర్మాలేదులే. ఆయనకిజవాబు నేచెప్పాగా. గుడ్డలు సర్దుకోనే కూడా ఇంటికి వెళ్లి గుడ్డలు తెచ్చుకుంటా" అని రామమూర్తి వెళ్లిపోయాడు.

గోపాలం కాసేపేదో ఆలోచించి చివరికి గుడ్డలుతీసి సంచీలో కుక్కుతున్నాడు. ఇంతలో రామ్మూర్తివచ్చి—

"ఏరా ఇప్పుడా గుడ్డలు లాండ్రీ కేద్రా మనా?" అనడిగాడు, గోపాలం అతని వంక ఆశ్చర్యంగాచూస్తూ.

"ఏ గుడ్డలు?" అన్నాడు.

"అవే. ఇప్పుడు నవ్వా సంచీలో పెడుతున్నవి."

"అబ్బే లేదు. అవి ఇప్పుడు ఊరికి తీసుకు వచ్చేవే. ఏం? చూసిపోయాయా?"

"చూసిపోటం కాదు. అన్ని మడతలు మడిచావ్, అవి కట్టుకోటానికి పనికొస్తాయా అని."

గోపాలం చిలునవ్వు నవ్వుతూ—

"ఏమిటో మన కేమన్నా అలవాటూ, పాదా. ఎప్పుడన్నా వీదినా ఊరికి వెడితే రాణి సడదే." అన్నాడు.

రామమూర్తి చేతికున్న వాచీవంక చూస్తూ,

"సకలే త్వరగా కానీ, పన్నెండు మ్యుప్పావయింది." అన్నాడు.

గోపాలం అతని వంక సాశ్చర్యంగా చూసి—

అప్పుడే పన్నెండుమ్యుప్పావా? పన్నెండున్నరకేగా ప్రయిను. ఇంకేమందుతుంది." అన్నాడు.

"పన్నెండున్నరంలే సరిగ్గా పన్నెండున్నరకే వస్తుంది? కనీసం రెండుగంటలన్నా లేటు. అందులో ఇటు నుంచి వెళ్ళేదీ, అటునుంచి వచ్చేదీ రెండూ

ఇక్కడే క్రాసింగ్. పోనీ మరో స్టేషనులో క్రాస్ అవుతాయా అంటే ఇటు పక్కనాలుగున్నే పన్నూ అటు పక్కనాలుగున్నేపన్నూ సింగిల్ లైన్లవేగా?"

గోపాలం, "అవునే." అన్నాడు.

ఇద్దరూ బయలుదేరి స్టేషను చేరారు. రామమూర్తి చెప్పినట్లు ప్రయింకే సరిగ్గా గంటన్నర లేటు. వీళ్ళు వెళ్ళేటప్పటికి ఇంకా రైలురావటానికే ఆరగంట ప్రయింది.

ఆ అరగంటాప్రాటుఫారం మీద అటూ ఇటూ తిరగటంతో గడిపారిద్దరూ.

ఇంతలో వీళ్ళెక్కవలసిన రైలు క్రాకుండా అటునుంచి వచ్చే ప్రయిన్ ఫ్లాట్ ఫారం మీదికి వచ్చి ఆగింది.

గోపాలం, రామమూర్తులు మనడేశపు ఆడవాళ్ళ మంఖా లెలా ఉంటాయో పరికిస్తామని లేడీస్ కంపార్టుమెంట్ వైపు నడిచారు.

నడుస్తూ నడుస్తూన్న గోపాలం ఆ కంపార్టుమెంటు గేటు దగ్గర రాధ దిగుతుండటం చూసి ఒక్కసారి ఆగిపోయాడు. అదే సమయంలో రాధ కూడా అతనివంక చూసి అలాగే ఆగిపోయింది.

రాధ దిగకుండా ఆగి వింతగా చూస్తూండటం చూసి జానకి లోపలినుంచి తల బయటికి పెట్టి చూసింది. ఆమెకి రామమూర్తి, గోపాలంలు కనిపించారు. వెంటనే ఆమె రాధని దించి తను కూడా కిందికి దిగింది.

రాధా గోపాలంలు కలుసుకున్నారు. ఆమె లోపలినుంచి పై కుబిరుబికి వచ్చే ఆనందాన్ని, దుఃఖాన్ని పట్టలేక, "ఏముండీ?" అని అతని వక్షంమీద వారి పూయింది. అతను పూజిపోయిన గొంతుతో నీళ్ళలోనుంచి మాట్లాడుతున్నట్టు "రాధా" అని ఆమెని హృదయానికి హత్తుకున్నాడు.

రామమూర్తి వాళ్ళిద్దరి బండలో కెక్కించి "ఇంకేమేం వెళ్తారా?" అన్నాడు. గోపాలం నవ్వుతూ, "ఏడిచావ్ లే" అని "ఆరవకుండా ఎక్కండి." అంటంతో రామమూర్తి జానకిలు కిమ్మనకుండా ఎక్కారందులో. ★

నారసింహలే హ్యూము

బంగారు చేర్చబడినది. మేనాము, నిక్కొక, నిస్పృత్తువకుక్క నష్టమును పోరించి బలమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము—

20 ను|| డబ్బీరు. 3-4-0 పోస్టేజీ 10 ఆ. డి. సి. వి. డ్రికంపెని. "అయుర్వేదనమాజం" పెరిడేసి-నెల్లూరు జిల్లా;